

آشنایی با پایگاه

استنادی

علوم

جهان اسلام

دکتر جعفر مهران

www.isc.gov.ir

آشنایی با

پایگاه استنادی علوم جهان اسلام

ISC

دکتر جعفر مهران

با همکاری:

مریم فرمانی

بهار ۱۳۹۲

سرشناسه:	مهراد، جعفر، ۱۳۲۵ -
عنوان و نام پدیدآور:	آشنایی با پایگاه استنادی علوم جهان اسلام / ISC جعفر مهراد، با همکاری مریم فرمانی.
مشخصات نشر:	شیراز: تخت جمشید، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری:	۷۱ ص.
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۲۸۳-۰۴۳-۵
وضعیت فهرست نویسی:	فیبا
موضوع:	پایگاه استنادی علوم جهان اسلام
موضوع:	Islamic World Science Citation Center
شناسه افزوده:	فرمانی، مریم، ۱۳۵۵ -
رده بندی کنگره:	۱۳۹۲۳۳۴Q / ۹۵م
رده بندی دیویی:	۰۶۵/۰۲۵
شماره کتابشناسی ملی:	۳۱۱۰۳۸۸

آشنایی با پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)

دکتر جعفر مهراد با همکاری مریم فرمانی

صفحه آرا و ناظر چاپ: کریم فلاح تایپ: آسیه رضایی لیتوگرافی و چاپ: پردیس و دنیا

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه چاپ اول: بهار ۱۳۹۲ حق چاپ محفوظ

انتشارات: تخت جمشید

پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)

روابط عمومی: ۰۷۱۱-۶۴۶۸۴۲۱ انتشارات: ۰۷۱۱-۶۴۶۸۴۵۲ نمابر: ۰۷۱۱-۶۴۶۸۳۵۲

صفحه خانگی: www.isc.gov.ir رایانامه: info@isc.gov.ir

بنام خدا

با توجه به لزوم ارتقای نقش جمهوری اسلامی ایران در تولید و گسترش علم در جهان اسلام و نظر به بیانات حکیمانه مقام معظم رهبری مبنی بر ایجاد پایگاه استنادی علوم جهان اسلام و پیرو مصوبه نهمین مجمع عمومی وزرای آموزش و پرورش کشورهای اسلامی در سال ۱۳۸۶ (۲۰۰۷ میلادی) در رباط پایتخت مراکش و نیز عطف به مصوبه چهارمین نشست وزرای آموزش عالی کشورهای اسلامی در سال ۱۳۸۷ (۲۰۰۸ میلادی) در باکو، پایتخت جمهوری آذربایجان و مصوبه جلسه ۶۲۳ مورخ ۱۳۸۷/۲/۱۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی و نیز طبق قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (مصوب ۱۳۸۳/۵/۱۸)، پایگاه استنادی علوم جهان اسلام به عنوان پایگاهی استنادی مستقل و خاص دانشمندان جهان اسلام و مراکز اسلامی و مرتبط با سایر پایگاه‌های استنادی علمی جهان و تعامل سازنده با آنها توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری بنیان‌گذاری گردید.

پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) از طریق تدوین گزارش‌های علمی و تهیه استانداردهای لازم برای انتشارات علمی و نیز با تحلیل استنادی عملکرد پژوهشی مؤلفه‌هایی مانند دانشگاه‌ها، سازمان‌ها و نهادهای تحقیقاتی، دانشمندان و پژوهشگران، نشریات علمی و رشته‌های موضوعی را در ایران و سایر کشورهای اسلامی مورد مطالعه قرار می‌دهد.

کتاب «**آشنایی با پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)**» که پنجاهمین اثر پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) است؛ حاصل تلاش فکری اینجانب و همکاری سرکار خانم مریم فرمانی می‌باشد که تقدیم جامعه علمی دانشگاهی ایران می‌شود. امید است اقداماتی از این قبیل موجبات رضایت هرچه بیشتر جامعه علمی و فنی ایران و سایر کشورهای اسلامی را فراهم آورده و در راستای هدف ما که نشر و اشاعه اطلاعات علمی و فنی است موثر واقع گردد.

دکتر جعفر مهرداد

رئیس مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری

و سرپرست پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)

اعضای شورای علمی

مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری (RICEST)

پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)

دکتر جعفر مهران (رئیس شورا)

دکتر کرامت‌اله ایزدپناه – استاد رشته بیماری‌شناسی گیاهی دانشگاه شیراز

دکتر علیرضا سپاسخواه – استاد رشته علوم آبیاری و زهکشی دانشگاه شیراز

دکتر هاجر ستوده – استاد رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه شیراز

دکتر حمید علیزاده – عضو هیات علمی مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری

دکتر محمدمهدی علیشاهی – استاد رشته مکانیک دانشگاه شیراز

دکتر محمدرضا قانع – عضو هیات علمی مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری

دکتر جلیل مقدسی – استاد رشته شیمی دانشگاه شیراز

دکتر محمد نمازی – استاد رشته حسابداری دانشگاه شیراز

فهرست مندرجات

تاریخچه	۱
سیاست‌ها و آئین‌نامه‌ها	۴
برگزاری همایش‌ها	۷
نشریات علمی و ISC	۹
ثبات همایش‌ها در ISC	۱۲
نیروی انسانی	۱۳
بودجه	۱۵
ISC و پایگاه‌ها	۱۶
گزارش‌های استنادی نشریات	۱۶
نمایه استنادی علوم ایران	۲۲
طلایه داران علم ایران	۲۶
فهرست مندرجات فارسی	۲۸
نظام آگاهی رسانی استناد فارسی	۳۰
نظام شاخص‌های عملکرد نشریات فارسی	۳۲
مقالات پراستناد و مقالات داغ	۳۳
رتبه‌بندی دانشگاه‌های کشورهای اسلامی	۳۴
پیوست‌ها	۳۹
پیوست ۱: میزان تولید علم ایران در پایگاه استنادی اسکوپوس	۴۰
پیوست ۲: سیاست‌ها و ضوابط ISC	۴۱

- پیوست ۳: شیوه‌نامه ثبت، گردآوری، سازماندهی و اشاعه مقالات نشریات
ادواری علمی ۴۶
- پیوست ۴: آئین‌نامه نمایه‌سازی استنادی نشریات معتبر علمی در ISC ۵۱
- پیوست ۵: وظایف کمیته اجرایی (ISC) ۵۴
- پیوست ۶: تفاهم‌نامه با Elsevier ۵۵
- پیوست ۷: صفحه ایران ژورنال ۵۶
- پیوست ۸: شیوه‌نامه ثبت، پردازش و اشاعه گردهمایی‌های علمی و
مقالات آن ۵۸

فهرست شکل‌ها

- شکل ۱: گزارش‌های استنادی نشریات فارسی ۱۷
- شکل ۲: گزارش‌های استنادی نشریات انگلیسی ۱۸
- شکل ۳: گزارش‌های استنادی نشریات عربی ۱۹
- شکل ۴: نشریات علمی مصوب شورای راهبری ISC ۲۰
- شکل ۵: نمایه استنادی علوم ایران ۲۲
- شکل ۶: نمایه استنادی علوم (عربی) ۲۵
- شکل ۷: نمایه استنادی علوم (انگلیسی) ۲۵
- شکل ۸: طلایه‌داران علم ایران ۲۶
- شکل ۹: فهرست مندرجات فارسی ۲۹
- شکل ۱۰: نظام آگاهی رسانی استنادی فارسی ۳۱
- شکل ۱۱: نظام شاخص‌های عملکردی نشریات فارسی ۳۲
- شکل ۱۲: مقاله‌های پراستناد و مقاله‌های داغ ۳۳
- شکل ۱۳: صفحه رتبه‌بندی دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی ایران ۳۷

تاریخچه

فکر تأسیس یک نظام استنادی در جمهوری اسلامی ایران موضوعی است که از دهه ۱۳۸۰ فکر مسئولان آموزش عالی و تحقیقات علمی کشور را به خود مشغول کرده بود. در این میان، کاهش قیمت نفت در اوائل دهه ۱۳۸۰ و ضرورت خرید متمرکز نشریات علمی برای دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی کشور، توجه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری را به این موضوع جلب کرد که به منظور صرفه‌جویی در بودجه خرید نشریات علمی سه مؤسسه آموزشی و پژوهشی کشور با خرید متمرکز نشریات علمی و دسترس پذیری این نشریات به دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی اقدام کنند. این سه واحد عبارت بود از دانشگاه تهران، دانشگاه تربیت مدرس و مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری.

کار فنی مهمی که در این حوزه صورت پذیرفت جمع‌آوری فهرستی از نشریات علمی مورد نیاز دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی بود که بعد از غربالگری و تعیین یک فهرست واحد، توجه دست‌اندرکاران به این نکته جلب شد که با خرید نشریات علمی مورد نیاز از نظام‌هایی که ضریب تأثیر نشریات را مشخص می‌کنند استفاده شود و از این لحظه توجه کتابداران و دست‌اندرکاران خرید نشریات علمی این سه مؤسسه جلب مؤسسه اطلاعات علمی^۱ شد.

تأثیر مطلوب این نگرش موجب پیدایش این اندیشه شد که ایجاد نظامی که خود بتواند ارزیابی نشریات علمی را انجام داده و اعتبار نشریات را بر اساس معیارهای علم‌سنجی مشخص کند کاری ضروری و شایسته بود.

در سال ۱۳۸۱ پیشنهاد ایجاد نظام استنادی برای نشریات فارسی مطرح شد و دکتر جعفر مهراد^۲ به اتفاق رؤیا مقصودی^۳ این پیشنهاد را به صورت طرح تحقیقاتی

---

1. Institute for Scientific Information (ISI)

۲. استاد دانشگاه شیراز و رئیس مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری و سرپرست پایگاه استنادی علوم

جهان اسلام (ISC)

۳. عضو هیأت علمی مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری

به اجرا درآورند. برای کنترل دامنه تحقیق بنا شد بخشی از این نظام مورد پژوهش قرار گیرد و آن بخش عبارت از **گزارش‌های استنادی نشریات فارسی** بود. ذکر این نکته ضرورت دارد که از ابتدا طراحی نظام مورد نظر بر اساس خصیصه‌های موجود در نظام استنادی ISI صورت گرفت و از این رو خصیصه‌های موجود در JCR^۱ در طراحی **گزارش‌های استنادی نشریات فارسی** مورد توجه قرار گرفت.

برنامه‌نویسی **گزارش‌های استنادی نشریات فارسی** به دکتر علی گزنی^۲ که آشنایی کافی با برنامه نویسی و علایق خاصی به نظام‌های استنادی داشت واگذار شد. اجرای این پروژه به مدت یک سال به طول انجامید و در سال ۱۳۸۱ تلاش‌های صورت گرفته به بار نشست.

دوره حاضر، زمانی بود که **جهاد دانشگاهی** نیز حرکت‌هایی را هرچند اندک در این زمینه آغاز کرده بود و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در جریان رخداد این دو پدیده استنادی یکی از سوی **مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری** و دیگری از سوی **جهاد دانشگاهی** قرار گرفت. برای تعیین نظام موردنظر، چندین جلسه در ستاد معاونت پژوهشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و با نظارت دکتر بهزاد سلطانی^۳ و مشورت دکتر امید فاطمی^۴ برگزار شد. پس از ارائه طرح‌ها و بحث و تبادل نظر که بیش از چندین ماه به طول انجامید سرانجام وزارت علوم، تحقیقات و فناوری رأی به **مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری** داد تا در کنار انجام برنامه‌ها و فعالیت‌های خود به عنوان نظام استنادی ایران نیز فعالیت کند.

در اواخر سال ۱۳۸۳ با حضور رؤسای دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی کشور در دفتر مقام معظم رهبری (مدظله العالی) بخشی از سخنان رهبری معظم حاوی نکاتی بود که در آن بر تأسیس نظام استنادی ایران و جهان تأکید شد و مقرر گردید

1. Journal Citation Reports (JCR)

۲. عضو هیأت علمی و معاون پژوهش و فناوری پایگاه استنادی علوم جهان اسلام

۳. مدیرکل پژوهشی وقت وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۴. رئیس پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری چنین نظامی را به وجود آورد. بعد از تشکیل دولت نهم و استقرار دکتر محمد مهدی زاهدی به عنوان وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و حمایت جدی ایشان از نظام استنادی موجود در مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری توجه خاصی به تولید علم و افزایش میزان تولیدات علمی دانشمندان و پژوهشگران کشور معمول شد. نگاه اجمالی به روند رشد میزان تولیدات علمی مؤید این کلام است. (پیوست ۱)

در سال ۱۳۸۵ سومین نشست وزرای آموزش عالی و تحقیقات علمی کشورهای اسلامی در کویت برگزار شد. هیأت ایرانی با حضور دکتر محمد مهدی زاهدی وزیر اسبق علوم، تحقیقات و فناوری به عنوان رئیس هیأت، دکتر جعفر مهرداد رئیس مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری، دکتر محمد باقر لاریجانی رئیس دانشگاه علوم پزشکی تهران، دکتر ارسلان قربانی قائم مقام وزیر در امور بین الملل و دکتر کریمی دبیرکل سابق کمیسیون ملی آیسسکو در جمهوری اسلامی ایران در این نشست شرکت کرد. در این نشست دو پیشنهاد مهم جمهوری اسلامی در دستور کار وزرا قرار گرفت و به طور ضمنی تأیید شد:

۱. ایجاد نظام رتبه‌بندی دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی کشورهای اسلامی

۲. ایجاد نظام استنادی برای کشورهای اسلامی

در کویت مقرر شد دولت جمهوری اسلامی ایران در مورد دو نظام پیشنهادی، طرح‌های خود را تقویت و با همکاری آیسسکو^۱ در رباط، پایتخت مراکش، به چهارمین نشست وزرای آموزش عالی و تحقیقات علمی کشورهای اسلامی ارائه دهد. پس از بازگشت از کویت، فعالیت بر روی نظام استنادی موجود در مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری شدت گرفت، طوری که با ارسال اطلاعات و دانش فنی از این نظام به آیسسکو و دریافت بازخوردهای مثبت از این نهاد،

---

1. ISCESCO

تأسیس پایگاه استنادی علوم جهان اسلام^۱ در چهارمین نشست وزرای آموزش عالی و تحقیقات علمی کشورهای اسلامی در اکتبر ۲۰۰۸ میلادی در باکو پایتخت جمهوری آذربایجان به اتفاق آراء به تصویب رسید.

از این پس که برابر با سال ۱۳۸۷ شمسی بود شورای گسترش وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تأسیس پایگاه استنادی علوم جهان اسلام را تصویب نمود و اساسنامه و تشکیلات سازمانی آن تهیه و به تصویب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسید.

انتخاب نام برای این نظام حائز اهمیت بود. در این باب، دکتر منصور کبگانیان معاون اسبق پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با مشورت با دکتر جعفر مهراد تلاش‌های فراوانی را به عمل آورد و لاجرم نامی که اکنون به عنوان پایگاه استنادی علوم جهان اسلام به کار می‌رود انتخاب و ISC نیز جهت تداعی ISI با حذف دو سر نام از نام انگلیسی پایگاه برگزیده شد.

بدین ترتیب، با تصویب شورای گسترش پایگاه استنادی علوم جهان اسلام به صورت یک مؤسسه مستقل پژوهشی و وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری درآمد و از نظر سازمانی کاملاً از مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری تفکیک و حکمی که دکتر محمدمهدی زاهدی وزیر سابق علوم، تحقیقات و فناوری به نام دکتر جعفر مهراد صادر کرد، وی به عنوان سرپرست این مؤسسه نوپا منصوب شد.

سیاست‌ها و آئین نامه‌ها

به موازات تصویب تأسیس پایگاه استنادی علوم جهان اسلام، شورای انقلاب فرهنگی نیز، سیاست‌ها و ضوابط کلان ISC را در جلسه ۶۲۳ مورخ ۱۳۸۷/۲/۱۰ تصویب و توسط دکتر محمود احمدی نژاد رئیس جمهور و رئیس شورای عالی

1. Islamic World Science Citation Center (ISC)

انقلاب فرهنگی به دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی دولتی و غیردولتی ابلاغ شد.
(پیوست ۲)

پایگاه استنادی علوم جهان اسلام سازمانی است بسیار جوان که مسئولیت خطیری را در سطح کشورهای اسلامی پذیرفته است. تعداد کشورهای عضو پایگاه استنادی علوم جهان اسلام ۵۷ کشور است که بر اساس مصوبه چهارمین نشست وزرای آموزش عالی و تحقیقات علمی کشورهای اسلامی، دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی موظف به همکاری و برقراری ارتباطات علمی با ISC می‌باشند و ISC نیز موظف است نشریات علمی^۱ کشورهای اسلامی را تهیه و طبق معیارهای کتابسنجی عملکرد پژوهشی مؤلفه‌هایی مانند نویسندگان، دانشگاه‌ها و مؤسسات تحقیقاتی، نشریات، رشته‌های موضوعی و کشورها را مقایسه و اندازه‌گیری کند. برای استحکام بخشیدن بر سازمان این پایگاه و تهیه نشریات علمی به طور مرتب و پردازش نشریات به صورت بهنگام، تدوین بعضی از آیین‌نامه‌ها ضروری بود. به این دلیل، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با تصویب دو آیین‌نامه، نشریات علمی را که اعتبار خود را از کمیسیون نشریات دریافت می‌کنند موظف نمود تا بعد از انتشار هر شماره، نسخه‌ای از آن به پایگاه استنادی علوم جهان اسلام تسلیم شود. (پیوست ۳)

تدوین این آیین‌نامه و ابلاغ آن به دانشگاه‌ها، مراکز تحقیقاتی و پارک‌های علم و فناوری موجب شد که سردبیران نشریات احساس مسئولیت نموده و انتشارات خود را بلافاصله بعد از چاپ و نشر به صورت چاپی یا الکترونیکی به پایگاه استنادی علوم جهان اسلام ارسال کنند. این وضعیت آثار مثبت متعددی داشت از آن جمله دریافت سریع نشریه، به روز بودن پایگاه، پردازش سریع اطلاعات و دسترسی بهنگام جامعه به بخش‌های مختلف ISC.

۱. فعالیت عمده نظام‌های استنادی متوجه نشریات علمی و مقالات آن‌ها است. از این رو، ISC از بدو تأسیس، در تهیه نشریات علمی کشورهای اسلامی، کوشش کرده است.

در راستای سازماندهی نشریات و ملزم نمودن سردبیران از سوی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای ارسال نسخه‌ای از نشریات خود به ISC دکتر مصطفی قانعی معاون پژوهش و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نیز در سال ۱۳۹۰ به تمام دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی وابسته به این وزارت طی نامه‌ای ثبت و نمایه سازی نشریات علمی پزشکی را در ISC خواستار شد و مقرر کرد تا چنانچه نشریه‌ای در ISC ثبت و نمایه سازی نشود اعتبار این نشریه به عنوان نشریه علمی پژوهشی لغو خواهد شد.

آیین نامه دوم مربوط به نمایه سازی استنادی نشریات معتبر علمی در ISC است که در ۲ ماده و ۲ تبصره در تاریخ ۱۳۸۷/۱۱/۲۰ به تصویب وزیر وقت علوم، تحقیقات و فناوری رسید. (پیوست ۴) این آیین نامه با همکاری دکتر فیروز بختیاری نژاد مدیرکل وقت پژوهشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و دکتر جعفر مهرداد سرپرست ISC تهیه شده است.

پردازش آن بخش از نشریات که به زبان‌های فارسی و غیرفارسی توسط دانشگاه‌ها و مؤسسات تحقیقاتی کشور منتشر می‌شود طبق آیین نامه‌هایی که در بالا به آنها اشاره شد تقریباً آسان و ساده است هرچند که هرکدام به خاطر ملاحظات سازمانی و نرم افزاری مشکلات خاص خود را دارد. بخش دوم نشریات مربوط به سایر کشورهای اسلامی است که در کنار زبان‌های ملی در برخی از موارد نیز به زبان‌های فرانسه و انگلیسی منتشر می‌شود. اصولاً ساختار انتشاراتی کشورهای اسلامی ضعیف است و کارگزاری در این کشورها برای تهیه، بسته بندی و ارسال نشریات به مقصد شامل کتابخانه‌ها و مراکز تحقیقاتی در جغرافیای جهان اسلام وجود ندارد. از این رو تهیه نشریات از کشورهای اسلامی یکی از سخت‌ترین کارهایی است که ISC در انجام وظایف خود با آن مواجه است.^۱

۱. در سال‌های اخیر Open Source بودن تعدادی از نشریات علمی کشورهای اسلامی، دریافت این نشریه‌ها را آسان‌تر کرده است. نظام دسترسی باز دریافت، تحلیل و پردازش اطلاعات در ISC را آسان‌تر کرده و پایگاه ISC تقریباً از این نظر به روز می‌باشد.

برگزاری همایش‌ها

برای آگاه کردن جامعه علمی فعال در دانشگاه‌ها، مراکز تحقیقاتی و فرهنگستان‌ها که بخش مهمی از این جامعه، نشریات علمی خود را منتشر می‌کند، برگزاری همایش‌هایی در ایران و سایر کشورهای اسلامی توسط ISC ضروری به نظر رسید.

نخستین همایش ISC برای آگاه کردن دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی کشورهای اسلامی در سال ۱۳۸۷ درست بعد از تأسیس ISC و با مشارکت آیسیسکو در تهران برگزار شد. در این سمینار، مقامات دانشگاه‌های پایتخت و معتبر تعدادی از کشورهای بزرگ اسلامی مانند مراکش، عراق، لبنان، مالزی، بنگلادش، سوریه، عمان، کویت، سودان، پاکستان، ساحل عاج، تونس شرکت کردند. البته، نمی‌توان نقش کشورهایمانند توگو، افغانستان، دارالسلام بروئی، قطر، سیرالئون، تانزانیا، سومالی و چند کشور کم توسعه یافته جهان اسلام را نیز نادیده گرفت. در این سمینار برای نشان دادن عملکرد ISC و نمایش فرآورده‌های آن از دو نظام استنادی جهان یعنی مؤسسه اطلاعات علمی و اسکوپوس^۱ نیز دعوت به عمل آمده بود که به ترتیب اریک ونکلیف (Eric Vankleef) از شعبه ISI در لندن و یاسوشی آداچی (Yasushi Adachi) از اسکوپوس شرکت کردند و خدمات موجود خود را در کنار ISC به تصویر کشیدند. در این همایش، دکتر منصور کبگانیان معاون وقت پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و دکتر عباس صدری مدیر منطقه‌ای آیسیسکو در کنار سرپرست پایگاه استنادی علوم جهان اسلام دکتر جعفر مهاد به عنوان سخنرانان کلیدی به سخنرانی پرداختند.

به این ترتیب، اولین آشنایی کشورهای اسلامی با ISC حاصل شد و

شرکت‌کنندگان متعهد شدند تا نشریات خود را در ISC ثبت و نمایه سازی کنند. گردهمایی دوم که حکم پیش همایش را داشت در شیراز و در سال ۱۳۸۸ برگزار شد. در این پیش همایش بنا بود مقدمات کار برای برگزاری همایش بزرگتر و به میزبانی وزارت آموزش عالی مالزی فراهم شود. برای چیتش این برنامه، اعضای شورای اجرایی^۱ ISC مرکب از دکتر ضیاء المولوی از عراق، دکتر فاضل آدم احمد از سودان، دکتر رجحان مصطفی از مالزی، دکتر فیروز بختیاری به عنوان نماینده وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و دکتر طارق الرحمان از پاکستان شرکت داشتند. (پیوست ۵)

در همین سال یعنی ۱۳۸۸، سمینار ISC در مالزی و به میزبانی وزارت آموزش عالی این کشور برای کشورهای جنوب شرق آسیا شامل اندونزی، مالزی، دارالسلام بروئی، مالدیو و بنگلادش با شکوه و عظمت تمام برگزار شد. علاوه بر نمایندگان کشورهای یاد شده، کتابداران و متخصصان علم اطلاعات دانشگاه‌های مالزی نیز دعوت شده بودند. در همایش مالزی مجدداً نماینده اسکوپوس که پیش از این تفاهم‌نامه‌ای را با ISC در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری امضاء کرده بود حضور داشت و به صورت سمبلیک برای اثرگذاری بیشتر بر روی کشورهای اسلامی و ترغیب آنان به همکاری‌های مؤثر با سازمان تازه تأسیس یافته ISC یک بار دیگر این تفاهم‌نامه در حضور نمایندگان حاضر در نشست مالزی مبادله شد. (پیوست ۶)

چهارمین همایش ISC برای آشناسازی بیشتر کشورهای اسلامی و جلب توجه این کشورها برای همکاری با ISC با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی جمهوری اسلامی ایران و در کنار نمایشگاه مطبوعات تهران در سال ۱۳۸۹ برگزار شد. در این همایش سعی شد از سردبیران دیگری برای شرکت در این نشست دعوت شود تا به سهم خود با فعالیت‌های ISC آشنا شده و نشریات علمی خود را

۱. پایگاه استنادی علوم جهان اسلام در ساختار سازمانی دارای کمیته اجرایی است که وظایف مشخصی به این کمیته محول شده است.

در ISC نمایه سازی کنند. شرکت کنندگان در همایش سال ۱۳۸۹ تهران عبارت بودند از کشورهای پاکستان، مالزی، جمهوری آذربایجان، عراق، قرقیزستان، کویت، سودان، اردن، سوریه، ترکیه، افغانستان، عمان و مصر. این نشست که دو روز به طول انجامید با سخنرانی دکتر حسین نادری منش معاون آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری افتتاح شد. مجدداً، در این همایش دکتر عباس صدری مدیر منطقه‌ای آیسیسکو حضور فعال داشت.

نشریات علمی و ISC

اکنون با توجه به اقداماتی که جهت جلب همکاری‌های علمی تحقیقاتی کشورهای اسلامی با ISC به عمل آمده بود به تدریج بر تعداد نشریات علمی این کشورها در ISC افزوده شد. به موازات این اقدامات، خرید نشریات علمی تحقیقاتی دانشگاه‌ها، مراکز پژوهشی و فرهنگستان‌های کشورهای اسلامی نیز در رأس برنامه‌های ISC قرار گرفت، به گونه‌ای که با انتخاب کارگزار جدی و فعال اکنون بالغ بر ۲۰۰۰ عنوان نشریه عربی و انگلیسی از کشورهای اسلامی تهیه و تحویل ISC می‌شود.

برای تقویت بنیه منابع اطلاعات علمی ISC و آغاز فعالیت‌های علم سنجی آن مقرر شد تا کارگزار این نظام استنادی نوپا، نشریات کشورهای اسلامی را به زبان‌های ملی از سال ۲۰۰۵ میلادی به بعد تهیه و در دسترس ISC قرار دهد. به طوری که می‌دانیم در اثر سیاستگذاری‌های مؤثر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نشریاتی که توسط کمیسیون‌های نشریات این دو وزارت مورد رسیدگی قرار می‌گیرد هر سال افزایش می‌یابد.

در سال ۱۳۸۳ تعداد نشریاتی که اعتبار خود را از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری دریافت کرده بودند ۲۰۲ عنوان بود که بخش اعظم این نشریات را نشریات

علوم انسانی و اجتماعی تشکیل می‌داد. این رقم در سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۱ به ترتیب به ۲۳۶، ۲۵۴، ۲۸۴، ۳۴۴، ۴۷۴، ۵۹۱، ۷۴۰ و ۷۸۶ عنوان افزایش یافت که نشان دهنده رشد چشمگیر مجلات علمی است که در پرتو توسعه علمی تحقیقاتی کشور انتشار می‌یابند.

نشریاتی که از سوی دانشگاه‌های وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نیز منتشر می‌شود هر سال بر تعدادشان افزوده شده و اکنون تمام نشریات این وزارت از رتبه علمی پژوهشی برخوردار می‌باشد. آمار نشریات وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی طی سال‌های ۱۳۸۲ تا ۱۳۹۱ به ترتیب ۷۶، ۸۴، ۱۱۰، ۱۲۳، ۱۳۹، ۱۵۱، ۱۶۳، ۲۱۲ و ۲۳۷ عنوان می‌باشد. این تعداد نشریات که از سوی دانشگاه‌ها و مؤسسات تحقیقاتی کشور به زبان‌های فارسی و غیرفارسی منتشر می‌شود، هسته اولیه منابع اطلاعاتی ISC را تشکیل می‌دهد.

به طوری که پیش از این بیان شد، ISC از طریق کارگزار خود نشریات علمی کشورهای اسلامی را نیز تهیه می‌کند. تعداد نشریاتی که به زبان عربی از تمام کشورهای اسلامی تهیه و تحویل ISC می‌شود اکنون ۱۱۱۷ عنوان می‌باشد. این رقم بسته به توسعه آموزش و پژوهش در کشورهای اسلامی از نظر پراکندگی متفاوت است. به عنوان مثال، تعداد نشریات علمی کشور اردن در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام ۱۵۷ عنوان، امارات متحده عربی ۶۶ عنوان، تونس ۵۳ عنوان می‌باشد. وضعیت سایر کشورهای اسلامی نیز شبیه به ارقامی است که پیش از این ارائه شد.

تعدادی از دانشگاه‌ها و مؤسسات تحقیقاتی کشورهای اسلامی مانند ایران علاوه بر نشر مجله به زبان‌های ملی، نشریاتی را به زبان انگلیسی نیز منتشر می‌کنند. تعداد این نشریات در این پایگاه ۱۰۵۶ عنوان است. توزیع جغرافیایی این مجلات نیز متفاوت است. به عنوان مثال، تعداد مجلات مصر به زبان انگلیسی ۳۹ عنوان، اندونزی ۱۶ عنوان، ایران ۲۴۸ عنوان و مالزی ۳۹۹ عنوان می‌باشد. علاوه بر نشریات علمی گفته شده تعداد ۲۰۷ عنوان نشریه نیز به زبان‌های کردی، اردو،

ترکی، آذری، فرانسوی، اندونزیایی، مالایی و غیره توسط ISC تهیه می‌شود.^۱
(پیوست ۷)

اکنون با احتساب نشریات علمی پژوهشی و علمی ترویجی جمهوری اسلامی ایران با نشریات عربی، انگلیسی و سایر زبان‌های رایج در کشورهای اسلامی می‌توان چنین نتیجه گرفت که ISC بر خلاف دو نظام استنادی جهان یعنی ISI و اسکوپوس که عمدتاً نشریات را به زبان انگلیسی پردازش می‌کنند، حاوی زبان‌های ملی کشورهای اسلامی است. از بدو تأسیس تاکنون، ISC پردازش نشریات فارسی، عربی و انگلیسی را آغاز کرده و اطلاعاتی که از مقاله‌ها و استنادها (ارجاعات) استخراج می‌شود اساس پردازش داده‌های موردنظر را برای تحلیل عملکرد پژوهشی کشورها فراهم می‌آورد.

در اثر فعالیت‌هایی که در ISC صورت می‌گیرد علاوه بر کشورهای اسلامی، اکنون ثبت و نمایه‌سازی مجلات علمی توسط کشورهای غیراسلامی نیز در ISC معمول شده است. جالب اینکه هر روز بر تعداد این نشریات افزوده می‌شود و بدین ترتیب ISC از چارچوبی که برایش تعیین شده بود پا فراتر نهاده و به عنوان نظام استنادی بین‌المللی با تأکید بر جهان اسلام فعالیت می‌کند. کشورهایی که تاکنون برای ثبت و نمایه‌سازی نشریات علمی خود در ISC اقدام کرده‌اند به عنوان مثال می‌توان به هندوستان، آلمان، انگلستان و لهستان اشاره کرد.

جداشت، بحث همایش پنجم ISC، در بخشی که به برگزاری همایش‌ها پرداخته شد، ارائه می‌شد، اما ضرورت گنجاندن این همایش در این بخش به خاطر تأکید بیشتر آیسسکو و ISC برای درگیر کردن کشورهای اسلامی، در ثبت و نمایه‌سازی مجلات علمی است. همایش پنجم از دوم تا سوم آبان ماه ۱۳۹۱ و با

---

۱. چنانچه در مطالعات خود با ISC آمار تعداد نشریات را متفاوت دیدید ناشی از این حقیقت است که ISC پیوسته بر تعداد مجلات علمی خود افزوده و حتی گاهی نشریه یا نشریاتی را که درجه علمی‌بودن آن محرز نباشد از موجودی خود حذف می‌کند.

مشارکت آیسيسكو در شیراز برگزار شد. این همایش ویژه سردبیران نشریات علمی کشورهای اسلامی است. از این رو، علیرغم وجود نشریات علمی غنی از کشورهای اسلامی که از سال ۲۰۰۴ میلادی به بعد تهیه شده است، ISC می‌کوشد بر تعداد این منابع افزوده شود. همایش پنجم ISC به سهم خود در تأمین نشریات علمی بیشتر از دانشگاه‌ها و مؤسسات تحقیقاتی کشورهای اسلامی مؤثر بود و تعدادی از شرکت‌کنندگان نیز با خوشوقتی عضویت در کمیته اجرایی ISC را پذیرفتند.

ثبت همایش‌ها در ISC

اخیراً، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای تقویت بنیه علمی ISC مصوبه دیگری را ابلاغ نمود که براساس آن دانشگاه‌ها و مؤسسات تحقیقاتی موظف‌اند برگزاری همایش‌های ملی و بین‌المللی را تحت عناوین سمینار، کنفرانس، کنگره و ... در ISC به ثبت برسانند. با اجرایی شدن این دستورالعمل، پایگاه استنادی علوم جهان اسلام سامانه گردهمایی‌ها و همایش‌ها را طراحی و در بخشی از سایت ISC نصب نمود. این سامانه در واقع پایگاهی برای مدیریت متمرکز اطلاعات کنفرانس‌های علمی در سطح ملی است. در این پایگاه، علاوه بر معرفی همایش‌ها تمام فرآیندهای مربوط به برگزاری همایش از فراخوان، دریافت آثار، داوری تا تعریف کارگاه‌های آموزشی، ثبت نام و اعلام نتایج داوری، همه به صورت آنلاین و مجازی انجام می‌شود. (پیوست ۸)

با موظف شدن سازمان‌ها برای ثبت فرآیند همایش‌ها در ISC، بدین ترتیب مجموعه دیگری به جز مجموعه مقالات فارسی، عربی، انگلیسی و سایر زبان‌های ملی کشورهای اسلامی، به پایگاه استنادی علوم جهان اسلام اضافه شد و این مجموعه در پایگاهی به نام پایگاه همایش‌های پر استناد فارسی پردازش می‌شود.

این روند در مورد همایش‌های سایر کشورهای اسلامی نیز مورد توجه است و کارگزار ISC تا آنجا که میسر است می‌کوشد در کنار تهیه نشریات علمی معتبر،

مجموعه مقالات همایش‌هایی را که در دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی جهان اسلام برگزار می‌شود، تهیه و تحویل پایگاه استنادی علوم جهان اسلام دهد. متخصصان علم اطلاعات و علم سنجی از وجود چنین نظامی در نظام‌های استنادی مانند ISI و اسکوپوس با خبرند و نظام‌های یاد شده، اطلاعات همایش‌ها را در سطح جهان رصد نموده و تحلیل می‌کنند. پایگاه استنادی علوم جهان اسلام نیز به زودی پایگاه مربوطه را در ارتباط با زبان‌های انگلیسی و عربی راه اندازی خواهد کرد.

نیروی انسانی

تامین نیروی انسانی متخصص و اثربخش در آغاز کار، مساله‌ای دشوار و پیچیده بود. نبود برنامه علم سنجی در دانشگاه‌ها و فقدان متخصصان علم سنجی، راه اندازی ISC را با دشواری‌های فراوانی مواجه کرده بود. با وجود این، لازم بود اقدامات موثری به عمل می‌آمد. در این راه، برای بهره‌گیری مناسب از نیروی انسانی موجود و یا نیروی انسانی موردنظر جهت جذب در ISC، شناسایی صحیح علایق و توانمندی‌ها بسیار ضروری بود. از طرف دیگر، آشنا سازی این افراد به عنوان شاغلان تحقیقاتی و یا اعضای هیات علمی پژوهشگر با مدیریت علمی ISC، به منظور انجام فعالیت‌های تخصصی شرط ضروری بود. تلاش شد تا در جذب افراد از تخصص‌های مختلف (مثل علم اطلاعات و دانش شناسی، زبان‌شناسی رایانه‌ای، علوم و مهندسی کامپیوتر، آمار، مدیریت آموزش عالی) و زبان‌های خارجی (مانند انگلیسی، عربی و فرانسه) به مهارت‌ها و توان نیروی انسانی و افزایش کیفیت سطح خدمات توجه ویژه‌ای مبذول شود.

به منظور تحقق این هدف، استخدام از بین بهترین نیروهای متخصص صورت گرفته و در صورت ضرورت به جا به جایی نیروهای نا کارآمد در سطح کارکنان پشتیبان که عمدتاً در ورود و درون‌دهی اطلاعات به کار اشتغال دارند اقدام شده است.

مدیریت مؤثر نیروی انسانی در ISC مانند سایر سازمان‌های موفق، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر می‌باشد. این موضوع آشکار است که صرف تجهیز ISC به نظام‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری مورد نظر، موفقیت این نظام را تضمین نمی‌کند. توانمندسازی ISC مستلزم وجود شاغلان تحقیقاتی متعهد و مشتاق به کار، در طول سال‌های گذشته، به عنوان یک استراتژی در ISC در اولویت فرآیند جذب نیروی انسانی قرار گرفته و سعی شده است که افراد در فرآیند توانمندسازی، مسئولیت بهبود شغل و وظایف روزانه خود را بپذیرند. بر این اساس، به خاطر نیازی که جامعه علمی کشور در ارزیابی نشریات، دانشمندان و پژوهشگران به ISC دارند، سعی شده است در پرتو به کارگیری نیروهای ماهر و با روزآمدسازی فرآورده‌ها و خروجی ISC، استفاده مطلوب از آن به عمل آید.

افرادی که در ISC مشغول به کار هستند، جهت انجام کار با انگیزه قدرت بخشیدن به این افراد و ایجاد حس اعتماد به نفس و احساس توانایی در پیش بردن برنامه‌های ISC، در حالی که از تخصص‌های کارشناسی ارشد و دکتری برخوردارند، در دوره‌های آموزشی ضمن خدمت شرکت کرده و این دوره‌ها به صورت مکرر برای تعدادی از شاغلان تحقیقاتی و اعضای هیات علمی که در سطح مدیریت‌های فنی و علمی همکاری می‌کنند، برگزار می‌شود.

در مجموع، به جز کارکنان اداری و مالی، تا کنون تعداد ۴۷ شاغل تحقیقاتی و عضو هیات علمی با شرایطی که در بالا به آن‌ها اشاره شد در ISC مشغول به کار می‌باشند. اعضای هیات علمی بیشتر در گروه‌های پژوهشی مانند گروه پژوهشی علم سنجی علوم انسانی و اسلامی، گروه پژوهشی علم سنجی علوم و فنون و گروه پژوهشی مستندسازی و ویراستاری جذب شده‌اند. شاغلان تحقیقاتی نیز با داشتن تخصص‌های علم اطلاعات و دانش‌شناسی، زبان‌های مختلف، علوم و مهندسی کامپیوتر اکثراً در قلمرو پردازش اطلاعات فعالیت می‌کنند. کارکنان پشتیبان نیز در واحدهایی مانند گروه بررسی‌های استنادی، گروه تجزیه و تحلیل منابع، و مدیریت امور فناوری به کار مشغول می‌باشند.

توجه خاص به عوامل فردی مانند تحصیلات، سابقه کار و عزت نفس، و عوامل گروهی مانند اثر بخشی گروه‌ها، اعتماد درون گروهی و دادن اختیار قدرت از بالا به پایین همراه با مرزها و محدودیت‌های روشن و پاسخگویی به وظایف و عملکردها، کانون مدیریت نیروی انسانی در ISC را تشکیل می‌دهد.

بودجه

سازمان‌هایی که تازه تاسیس می‌شوند، مشکلات مختلفی دارند که علت آن کمبود منابع مالی به یک صورت کارآمد و اثربخش می‌باشد. پایگاه استنادی علوم جهان اسلام نیز از این مقوله مستثنی نمی‌باشد. در مطالب پیش، بیان شد که پایگاه استنادی علوم جهان اسلام در مردادماه ۱۳۸۷ به تصویب شورای گسترش آموزش عالی رسید. در این فصل از سال، بودجه هر سازمانی تعیین و اعتبارات مربوط به آن توزیع شده است. اما قرار گرفتن ISC در کنار مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری مزیت‌های بی‌شماری داشته است که در طول سال‌های گذشته ISC از امتیازات مرکز منطقه‌ای به صورت بهینه استفاده کرده است. استفاده‌هایی از این نوع موجب گردید که در وهله اول ISC به بودجه لازم توجه ننموده و از منابع مالی کافی برخوردار نباشد. متأسفانه، به علت همین دیدگاه، هنوز هم بودجه ISC به میزانی که بتواند برای عملیات همه جانبه آن مناسب باشد در نظر گرفته نشده است و تلاش‌های انجام شده نیز مثمر ثمر نبوده و نتایج درخشانی به بار نیاورده است.

در فاصله سال‌های ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۱، بودجه ISC به ترتیب ۶۶۱۷ میلیون ریال، ۱۸۴۰۰ میلیون ریال، ۱۲۰۰ میلیون ریال و ۳۳۳۰۹ میلیون ریال مصوب شده است. علت کاهش بودجه سال ۱۳۹۰ نسبت به سال ۱۳۸۹ ناشی از همین مساله است که کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس یک میلیارد ریال از محل هزینه درآمد به بودجه ISC اضافه کرد که به علت عدم تحقق درآمدهای دولت در پایان سال، رقم مزبور به حساب ISC واریز نشد.

پایگاه استنادی علوم جهان اسلام به طوری که گفته شد، کمبود منابع مالی خود را از طریق امکانات مالی مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری جبران می‌کند. به عنوان مثال، این دو موسسه در مورد خرید نشریات به زبان‌های مختلف به صورت مشترک عمل می‌کنند. ISC از تسهیلات و امکانات گوناگون موجود در ساختمان مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری استفاده نموده و از این نظر هزینه‌هایی را پرداخت نمی‌کند. شبکه مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری به نوعی شبکه پایگاه استنادی علوم جهان اسلام نیز محسوب می‌شود.

برای تامین محل استقرار ISC، در سفر سوم ریاست جمهوری اسلامی ایران به استان فارس، مبلغ ۳۳ میلیارد ریال مصوب شده است که اکنون این مصوبه در نظامی به نام مهر ماندگار گنجانیده شده و مقرر است همزمان با سفر سوم ریاست جمهوری اسلامی ایران به استان فارس، بودجه‌های مشمول مهر ماندگار تامین و پرداخت شود. تحقق این بودجه از چالش‌های پیش روی ISC می‌کاهد و ISC را برای مواجهه با تغییرات سریع جریان اطلاعات و افزایش رقابت از طریق کاهش موانع بودجه‌ای مهیا می‌سازد.

ISC و پایگاه‌ها

گزارش‌های استنادی نشریات^۱:

پیش از این بیان شد که نخستین نظامی که در این مجموعه طراحی و بعد از آزمون به مورد اجرا گذاشته شد، بخش گزارش‌های استنادی نشریات فارسی بود. پایگاه استنادی علوم جهان اسلام در عمر کوتاه خود، در حالی که به ایجاد زیرساخت‌ها توجه نموده، فراورده‌های خود را فاصله نیز یکی پس از دیگری طراحی و پیاده‌سازی کرده است. در حالی که بخش گزارش‌های استنادی نشریات

---

1. Journal Citation Reports (JCR)

فارسی، ابتدا به عنوان یک پروژه تحقیقاتی در اوایل دهه ۱۳۸۰ طراحی شد اما، در واقع امر، در سال ۱۳۸۷ رسماً فعالیت خود را در دسترس جامعه علمی قرار داد. در همین سال، ISC در آیین نامه ارتقاء مرتبه اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی وارد شد و بدین ترتیب به خاطر نمایه‌سازی نشریات علمی و تعیین ضریب تاثیر این نشریات، استفاده از این پایگاه توسط اساتید و اعضای هیات‌های ممیزه دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها، جهت ارتقا لازم به مورد اجرا گذاشته شد (شکل ۱).

شکل ۱: گزارش‌های استنادی نشریات فارسی

بر اساس ساختار ISC، شورای راهبردی برنامه‌ها و سیاست‌های اجرایی ISC را هدایت می‌کند و مصوبات این شورا پس از ابلاغ جنبه قانونی پیدا می‌کند. طبق این اصل، سومین شورای راهبردی ISC در تاریخ ۱۳۸۷/۱۲/۱۸ در دفتر وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری تشکیل شد و تعداد ۱۵۰ مجله از نشریات علمی کشور، به خاطر دارا بودن ضریب تاثیر، به تصویب شورای راهبردی رسید. فهرست این نشریات جهت استفاده به دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی کشور ارسال گردید. در حالی که دسترسی به ISC از طریق نشانی www.isc.gov.ir امکان پذیر است، کاربران این بخش از ISC می‌توانند به گزینه "فهرست نشریات دارای ضریب تاثیر،

مصوب شورای راهبری"، در وب سایت ISC مراجعه کنند.

در چهارمین نشست شورای راهبری که در ۳۱ فروردین ماه سال ۱۳۸۸ تشکیل شد، علاوه بر نشریات فارسی، تعداد ۱۳ عنوان نشریه انگلیسی نیز از طریق بخش گزارش‌های استنادی نشریات در ISC از ضریب تاثیر برخوردار بودند که پس از بررسی، شورای راهبری با اعلام اسامی این نشریات، برای دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی کشور موافقت نمود (شکل ۲).

شکل ۲: گزارش‌های استنادی نشریات انگلیسی

در پنجمین جلسه شورای راهبری ISC به تاریخ ۹ تیرماه ۱۳۸۸، ۲۴۰ نشریه علمی پژوهشی و علمی ترویجی دارای ضریب تاثیر، مورد تصویب قرار گرفت که از کل این رقم ۱۳ مورد به نشریات علمی انگلیسی تعلق داشت.

تقریباً یک سال بعد، ششمین جلسه شورای راهبری در تاریخ ۲۳ تیرماه ۱۳۸۹ در تهران تشکیل جلسه داد. در این جلسه، فهرست نشریات دارای ضریب تاثیر از بخش گزارش‌های استنادی نشریات، استخراج و به شورای راهبری ارائه شد. در این جلسه، تعداد ۴۰۶ عنوان نشریه علمی پژوهشی و علمی ترویجی، ۴۹ نشریه انگلیسی (افزایش قابل توجه از ۱۳ به ۴۹ عنوان نشریه) و ۶۹ نشریه علمی عربی به تصویب رسید. نخستین بار بود که نشریات عربی در عرصه علم سنجی، مطابق با معیارهای استاندارد از ضریب تاثیر برخوردار بوده و این بخش از گزارش‌های استنادی نشریات مورد توجه سردبیران نشریات علمی کشورهای اسلامی قرار

گرفت.

در تاریخ ۱۵ مردادماه ۱۳۹۰، هفتمین جلسه شورای راهبری تشکیل جلسه داد. در این زمان، در پرتو فعالیت‌های گسترده ISC، دامنه عملیات گزارش‌های استنادی نشریات توسعه یافته طوری که در این جلسه تعداد ۵۶۴ نشریه فارسی، ۹۱ نشریه عربی و ۱۳۳ نشریه انگلیسی و فرانسه توسط شورای راهبری ISC تصویب و نتیجه به دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی و فناوری کشور ابلاغ شد (شکل ۳).

إِنَّ النِّقَارِيرَ الْإِسْتِنَادِيَّةَ لِلْمَجَلَاتِ الْعَرَبِيَّةِ تَقُومُ بِتَقْيِيمِ وَ تَصْيِيفِ الْمَجَلَاتِ الْعِلْمِيَّةِ ذَاتِ السَّعْفَةِ الْعَالِيَّةِ. قَدْ تَأَسَّسَ هَذَا النِّصْطُ صَبِي عَلَي سَنَةِ رَجُوعِ الْوَالِدِينَ لِهَذِهِ الْمَجَلَاتِ. وَ فِي الْمَسْتَوَى الْأَعْلَى. الْمَجَلَاتُ مِنَ الْمَجَلَاتِ وَ مَقَالَاتِهَا. إِنَّ هَذَا الْمَوْجِعَ بَعْدَ مِنْ صَانِعِ عِلْمٍ سَابِقُونَ مَعْتَرَسٌ.

تفانئة الرئيسية
الصفحة الرئيسية
ضوابط اختيار المجلات
اختيار المجلات
محل معامل التاثير
عدد المقالات

شكل ۲: گزارش‌های استنادی نشریات عربی

آخرین جلسه شورای راهبری در تاریخ ۱۳۹۱/۷/۸ در دفتر معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تشکیل شد. در این جلسه که تا این تاریخ بسیاری از اعضای شورای راهبری تغییر یافته و نخستین بار بود که با ISC و برنامه‌ها و فعالیت‌های آن آشنا می‌شدند فهرست نشریات فارسی، عربی و انگلیسی برگرفته از گزارش‌های استنادی نشریات، ارائه شد. این نشست مربوط به هفتمین نشست شورای راهبری بود. در بخش گزارش‌های استنادی فارسی از مجموع ۸۰۹ نشریه فارسی تعداد ۵۸۷ نشریه دارای ضریب تأثیر بود که در مقایسه با هفتمین نشست شورای راهبری تعداد ۵۹ نشریه افزایش نشان می‌دهد. در بخش گزارش‌های استنادی نشریات عربی تعداد ۱۴۳ عنوان نشریه معتبر پردازش شده بود که از این بین تنها ۱۳۸ نشریه عربی دارای ضریب تأثیر بود. میزان افزایش

نسبت به هفتمین نشست شورای راهبری تعداد ۴۸ عنوان نشریه می‌باشد و بالاخره، در بخش گزارش‌های استنادی نشریات انگلیسی از مجموع ۳۰۲ عنوان نشریه تعداد ۱۷۰ نشریه از ضریب تأثیر برخوردار می‌باشد. نسبت افزایش این دوره نسبت به دوره قبل ۳۷ عنوان نشریه است (شکل ۴).

شکل ۴: نشریات علمی مصوب شورای راهبری ISC

در ارتباط با بخش گزارش‌های استنادی نشریات، علاوه بر گزینه فهرست نشریات دارای ضریب تاثیر مصوب شورای راهبری ISC، گزینه‌ای نیز در بخش "ابزار" به نام ضریب تاثیر نشریه‌های پژوهشی و ترویجی وجود دارد که با استفاده از این گزینه کاربر صرفاً نشریه‌هایی را خواهد دید که در نظام ISC دارای ضریب تاثیر می‌باشند. در این گزینه نشریات در ۴ قسمت معرفی شده‌اند:

۱- کل نشریات

۲- نشریات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۳- نشریات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۴- نشریات دانشگاه آزاد اسلامی

نکته حائز اهمیت در این گزینه آن است که می‌توان از این گزینه بر حسب سال مورد نظر که نشریه ضریب تاثیر پیدا کرده است استفاده کرد. بنابراین، برای مشاهده ضریب تاثیر نشریات علمی چه به صورت کلی و چه بر حسب تقسیمات سازمانی یاد شده در بالا، سال‌های تحت پوشش به سال‌های ۱۳۸۰ به بعد مربوط می‌شود. لذا، به طوری که بیان شد با انتخاب سال و سازمان مورد نظر، به آسانی می‌توان نشریات را با ضریب تاثیری که از بخش گزارش‌های استنادی نشریات دریافت کرده است مشاهده نمود.

بخش گزارش‌های استنادی نشریات، در حال حاضر به ۳ زبان طراحی شده است: زبان‌های فارسی، عربی و انگلیسی، که صفحات هر ۳ زبان از نظر خصیصه‌ها با هم برابر است و آنچه در مورد گزارش‌های استنادی نشریات فارسی بیان شد، در مورد زبان‌های عربی و انگلیسی نیز صادق می‌باشد. از این رو، کشورهای جهان اسلام بر حسب نیاز زبانی می‌توانند به شرحی که بیان شد از این پایگاه منحصر به فرد علم سنتی در ارزیابی نشریات و تعیین ضریب تاثیر استفاده کنند.

به خاطر ترویج علم و دسترس پذیر ساختن جامعه علمی به منظور استفاده از این پایگاه، ISC استفاده از گزارش‌های استنادی نشریات را برای دانشگاه‌ها و

مراکز تحقیقاتی و فناوری کشور، بر حسب IPهای تعریف شده، امکان پذیر ساخته است. اکنون، تمام دانشگاه‌های دولتی و غیر دولتی و مراکز پژوهشی و فناوری به این پایگاه متصل بوده و دسترسی دارند.

نمایه استنادی علوم ایران:

نمایه استنادی علوم ایران سیاهه منظمی از مشخصات آثار استناد شده است که در آن، پس از ارائه اطلاعات کتابشناختی هر منبع، فهرستی از آثاری که به منبع استناد کرده اند ارائه می‌شود. نمایه استنادی علوم ایران، قوت و استحکام رابطه بین دو نویسنده را با محاسبه تعداد دفعاتی که هر نویسنده به دیگری استناد کرده است می‌نمایاند.

نمایه استنادی علوم ایران تولدی است تازه در حوزه علم سنجی کشور که نقش بسیار موثری را در ترسیم ساختار علم و بررسی‌های همه جانبه در حوزه‌های مختلف برای دانش پژوهان ایفا می‌نماید. (شکل ۵).

شکل ۵: نمایه استنادی علوم ایران

نمایه استنادی علوم ایران بر خلاف دو نظام استنادی بزرگ جهان یعنی ISI و اسکوپوس که تنها چکیده و اطلاعات کتابشناختی نوشته‌ها را ارائه می‌دهند، به صورت تمام متن طراحی شده است. در ساختار نمایه استنادی علوم ایران، جهت دریافت اطلاعات مورد نظر، خصیصه‌های زیر مورد توجه قرار گرفته است:

۱- نمایه منبع، نمایه سازمان‌ها و نویسنده سازمانی و نمایه موضوعی

۱-۱: عنوان

۱-۲: نویسنده

۱-۳: منبع

۱-۴: فهرست نویسندگان

۱-۵: فهرست منابع

۱-۶: فهرست سازمان‌ها و نویسنده سازمانی

۱-۷: مرتب سازی بر اساس بسامد استنادها

۱-۸: مرتب سازی بر اساس تعداد منابع (ارجاعات)

۱-۹: مرتب سازی بر اساس تاریخ انتشار

۱-۱۰: مرتب سازی بر اساس تاریخ آخرین انتشار

۱-۱۱: نمایش اطلاعات کامل کتابشناختی

۱-۱۲: نمایش منبع

۱-۱۳: جستجوی مقالات مرتبط

۱-۱۴: جستجوی نویسندگان از طریق فوق متن

۱-۱۵: مشاهده استناد کنندگان

۱-۱۶: نمایه موضوعی

۲- نمایه استنادها

استفاده از خصیصه‌های یاد شده مستلزم کار با نمایه استنادی علوم ایران در وب سایت ISC است. هریک از خصیصه‌هایی که در بالا به آن‌ها اشاره شد، در

حوزه علم سنجی عملیاتی را به انجام می‌رساند که در نمایان ساختن طبقه بندی مدارک علمی، پیوندهای معنایی میان مدارک علمی قدیم و جدید و تسهیل جستجوهای موضوعی مفید و موثر می‌باشد.

در جستجوی اطلاعات در نمایه استنادی علوم، امکانات زیر وجود دارد:

۱- بازیابی اطلاعات کتابشناختی

۲- جستجوی نیایی

۳- جستجوی روش‌ها

۴- جستجوی دنباله دار

۵- جستجوی مفهومی

۶- پاسخ به سئوالات خاص

۷- جستجوی چند رشته ای

۸- جستجوی سریع

۹- جستجوی کتابشناختی جامع

نمایه استنادی علوم ایران نیز مانند گزارش‌های استنادی نشریات سه زبانه است. با تبدیل صفحه ISC به زبان مورد نظر، استفاده از نمایه استنادی علوم به راحتی امکان‌پذیر می‌باشد. به عنوان مثال، با برگرداندن صفحه ISC به عربی، البته با انتخاب "Ar" گزینه برابر "فهرسه استنادیه لعلوم لعالم الاسلامی" و در انگلیسی با انتخاب "En" گزینه برابر Islamic Countries SCI خواهد بود. (شکل‌های ۶ و ۷).

You have gone full screen. [Exit full screen \(F11\)](#)

مركز استشارات علوم العالم الإسلامي

ISC

تسجيل الدخول خروج بروفائلي بحث بحث متقدم اللغة التاريخية للبحث الاقسام العلمية

ISCsci

بحث متقدم

بحث في جميع
الأقسام

عنوان المقالة:

المؤلف:

المؤلف:

المؤلف:

المؤلف:

سنة الإصدار: من السنة

إلى السنة

اللغات: الفارسية العربية الإنجليزية الفرنسية التركية

بحث

المقالة العربية: 33960
الاستشهاد العربي: 820232

المقالة الإنجليزية: 54865
الاستشهاد الإنجليزي: 820232

المقالة الفارسية: 141727
الاستشهاد الفارسي: 1287219

شكل ٦: نمایه استنادی علوم (عربی)

ISC

Islamic Countries SCI

Marked List Search History Advanced Search Search My Profile Sign out Sign in

ISCsci

Advanced Search

All Fields:

Title:

Author: [Index](#)

Address: [Index](#)

Source: [Index](#)

Year: Since

to

Languages: Persian Arabic English French Turkish

Search

Persian Articles: 141727
Persian Citations: 1287219

English Articles: 54865
English Citations: 820232

Arabic Articles: 33960
Arabic Citations: 820232

شكل ٧: نمایه استنادی علوم (انگلیسی)

ویژگی‌های موجود در نمایه استنادی علوم ایران، برای زبان‌های فارسی و عربی نیز تهیه شده است. نمایه استنادی علوم ایران نیز بر اساس IP‌های موسسات، به صورت رایگان در اختیار تمام دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی و دولتی و غیر دولتی قرار دارد و استفاده کنندگان بدون نیاز به "رمز عبور" به راحتی به این نظام استنادی ارزشمند سه زبانه دسترسی دارند.

طلایه داران علم ایران:

طلایه داران علم ایران در سال ۱۳۸۷ تولید شده است. این پایگاه موثرترین افراد را که در واقع دانشجویان تحصیلات تکمیلی و پژوهشگران هستند، موسسات شامل دانشگاه‌ها، مراکز تحقیقاتی و شرکت‌ها، مقالات، نشریات و کشورها را در رشته‌های مورد مطالعه‌ی این عوامل مشخص و معین می‌کند. از طریق پایگاه طلایه داران علم ایران می‌توان به حوزه‌های پژوهشی جدید که ممکن است تاثیر عمیقی بر روی فعالیت‌های علمی دانشمندان و پژوهشگران داشته باشد، آگاهی پیدا کرد (شکل ۸).

طلایه داران علم ایران چیست؟

طلایه داران علم ایران یک ابزار تحقیقی بر مبنای وب است که محققان و ارزیابان پژوهشی کشور را قادر می‌سازد تا عملکردهای علمی را اندازه گیری نموده و تمایلات و علایق علمی را دنبال نمایند. این ابزار تحلیلی که از دقت بسیار بالایی نیز برخوردار است تمامی نشریات معتبر وزارت علوم و وزارت بهداشت را تحت پوشش قرار می‌دهد تا بدینوسیله شاخص‌های اجرایی مقالات و تعداد اسنادها قابل تنظیم و اندازه گیری باشد. این ابزار دانشمندان، موسسات (دانشگاه‌ها، سازمان‌ها، آزمایشگاه‌ها، تحقیقات دولتی و ...) و نشریات در حوزه‌های موضوعی مختلف را براساس تعداد مقالات انتشار یافته، اسنادهای دریافت شده و اسنادهای صورت گرفته با دقتی در حد مقاله رتبه بندی می‌کند.

Login

User Name:

Password:

Remember me next time.

Log In

شکل ۸: طلایه‌داران علم ایران

نظر به ساختار خاص پایگاه طلایه داران علم ایران که دوره زمانی ۱۰ ساله را در بر می‌گیرد، این پایگاه تنها در مورد زبان فارسی طراحی و تولید شده است. از آنجا که انتشارات عربی و انگلیسی از سال ۲۰۰۵ میلادی به بعد توسط ISC تهیه می‌شود، در حال حاضر شرایط لازم برای ارائه پایگاه طلایه داران علم به زبان‌های انگلیسی و عربی میسر نیست. پایگاه طلایه داران علم ایران که مجموعه‌ای جامع و منحصر بفرد از آمارهای عملکرد علم و گرایش‌های علمی است، بر اساس شمارش مقالات مجلات و داده‌های استنادی از پایگاه استنادی علوم جهان اسلام تهیه می‌شود. این پایگاه منبع تحلیلی مناسبی برای سیاست‌گذاران، مدیران، تحلیل‌گران و متخصصان علم اطلاعات در سازمان‌های دولتی، دانشگاه‌ها و شرکت‌ها، آزمایشگاه‌های خصوصی و بنگاه‌های انتشاراتی است.

پایگاه طلایه داران علم ایران پاسخ‌های لازم را برای سئوالات زیر فراهم می‌آورد:

- ۱- مقالات پر استناد در هر رشته موضوعی کدام است؟^۱
- ۲- حوزه‌های پژوهشی نوظهور در رشته‌های مختلف کدام است؟
- ۳- کدام کشورها بیشترین تاثیر را در تحقیقات علمی دارند؟
- ۴- پر استنادترین نویسندگان در رشته‌های مختلف موضوعی کیست؟
- ۵- برترین مجلات علمی در رشته‌های گوناگون کدام است؟

پایگاه طلایه داران علم ایران حاوی رکوردهای بی شماری از مجلات علمی پژوهشی و علمی ترویجی دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی و فناوری کشور است. از طریق این پایگاه، مقایسه عملکرد پژوهشی مولفه‌های مختلف امکان پذیر می‌باشد.

۱. برای آگاهی از استناد در مورد مقالات و شناسایی مقالات داغ به صفحه ۳۴ این اثر مراجعه شود.

به طوری که بیان شد دوره ده ساله این پایگاه در دسترس است و هر ۲ ماه یک بار روزآمد می‌شود. در مجموع، رکوردهای بی‌شمار، تنها در ۲۲ حوزه موضوعی قابل جستجو می‌باشند. از طریق پایگاه طلایه داران علم ایران، دسترسی به جبهه‌های تحقیق، عناوین موضوعی خاص، مقاله‌های پر استناد و مقاله‌های داغ به آسانی صورت می‌گیرد.

بعد از انتخاب پایگاه طلایه داران علم ایران و باز کردن صفحه این پایگاه، مطالبی که در بالا بیان شد، تحت سه عنوان رده بندی شده اند:

- ۱- رتبه‌بندی استنادی شامل نشریات، موسسات، دانشمندان و راهنما.
- ۲- پر استناد ترین مقالات شامل مقالات با استناد بالا (۹ سال)، مقالات داغ (۲ سال) و راهنما.
- ۳- تحلیل استنادی شامل: مرجع، جبهه‌های تحقیق و راهنما.

فهرست مندرجات فارسی:

فهرست مندرجات، پایگاهی است که در ISI نیز معمول می‌باشد. پس از تمام متن شدن پایگاه‌ها، "فهرست مندرجات" به عنوان نمایه دسترسی به موضوعات تحت پوشش نشریات علمی، چاپ و بر حسب اشتراک در دسترس کتابخانه‌ها و مراکز اطلاعات علمی جهان قرار می‌گرفت. از آنجا که ISI نظامی است که تنها خدمات نمایه سازی و چکیده نویسی را ارائه می‌دهد، "فهرست مندرجات" ابزار بسیار مهمی برای دستیابی به اطلاعات علمی به حساب می‌آید.

در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام که زیر سیستم‌ها همسان با ISI طراحی شده است، فهرست مندرجات فارسی پایگاهی است شبیه به "فهرست مندرجات" در ISI، با این تفاوت که این پایگاه در ISC به صورت تمام متن و به زبان‌های فارسی، عربی و انگلیسی تولید شده است.

این پایگاه از پیکره اصلی نمایه استنادی علوم به وجود آمده و به هنگام

جستجو، علاوه بر دریافت اطلاعات پیرامون نشریات نمایه شده در ISC، از این طریق نیز می‌توان در عناوین و فهرست موضوعی نشریات دست به جستجو زد (شکل ۹).

ورود

نام کاربری :

رمز عبور :

به خاطر سپاری رمز عبور

- پایگهی استحاوی فهرست مندرجات نشریات علمی کشور
- تسهیل ارتباط سریع با آخرین یافته‌های تحقیقات علمی در مقالات نشریات علمی، نمایه‌سازی شده در ISC
- اتصال به نامر استنادی علوم ایران و دسترسی به متن کامل مقالات در رشته‌های موضوعی مختلف متناسب با موضوع و فهرست مندرجات نشریات علمی کشور

شکل ۹: فهرست مندرجات فارسی

بعد از ورود به صفحه اصلی، سه گزینه پیش روی کاربر قرار می‌گیرد:

۱- **فهرست الفبایی عناوین نشریات:** در این قسمت حروف الفبای فارسی در داخل جعبه قرار دارد. کاربر با انتخاب هر یک از حروف و سال مورد نظر (از سال ۱۳۷۶ به بعد) می‌تواند نشریه مورد نظر را انتخاب نموده و عملیات جستجو را دنبال کند.

۲- **جستجو در عناوین نشریات:** در جعبه جستجو با وارد کردن نام نشریه،

عمل جستجو انجام می‌پذیرد.

۳- فهرست موضوعی نشریات: که علاوه بر انتخاب گزینه تمامی نشریات، کاربر بر حسب نیاز می‌تواند هر یک از موضوعات دامپزشکی، علوم انسانی، علوم پایه، علوم پزشکی، علوم فنی و مهندسی، علوم کشاورزی و هنر و معماری را نیز انتخاب کند.

در بخش نوار ابزار، در صفحه اصلی، گزینه‌های دیگری نیز فراهم شده است که با استفاده از گزینه‌ها، شامل نمایه استنادی علوم، تاریخچه جستجو، پروفایل من، ثبت در سیستم، خروج از ثبت سیستم و اقالام علامتگذاری شده، جستجوی کاربر بر حسب نیاز صورت می‌گیرد.

نظام آگاهی رسانی استناد فارسی:

نظام آگاهی رسانی جاری که به نام نظام خدمات اشاعه گزینش اطلاعات نیز خوانده می‌شود، برای دستیابی به جدیدترین بخش از پایگاه اطلاعاتی در ISC حائز اهمیت است. پایگاه استنادی علوم جهان اسلام به گونه‌ای طراحی شده است که کاربران می‌توانند یا کل پایگاه و یا جدیدترین اطلاعات را بر حسب نیاز از نمایه استنادی علوم جستجو کنند.

نظام آگاهی رسانی جاری متصل به نمایه استنادی علوم ایران است. استفاده از این سیستم نه تنها در زمان جستجو صرفه جویی می‌کند، بلکه هزینه‌های پژوهش را کاهش داده و دسترسی آسان به تحقیقات هسته را امکان پذیر می‌سازد. نمایه استنادی علوم ایران، کانون عملیات ISC را تشکیل می‌دهد و اتصال نظام آگاهی رسانی استنادی فارسی به این نمایه، از آن جهت حائز اهمیت است که کاربران می‌توانند با ورود به نمایه استنادی علوم ایران و تعریف پست الکترونیکی خود و تشکیل پروفایل کاربر، موضوعات دلخواه خود را به صورت خودکار از نمایه استنادی علوم ایران دریافت کنند (شکل ۱۰).

- امکان تعریف و ایجاد پروفایل کاربر و تعریف پست الکترونیکی
- آگاهی از وجود مقالات علمی جدید بر حسب پروفایل کاربر
- آگاهی سریع از استنادهای صورت گرفته انتشارات علمی کاربر چاپ شده در نشریات علمی پژوهشی و علمی ترویجی و نمایه شده در ISC

شکل ۱۰: نظام آگاهی رسانی استنادی فارسی

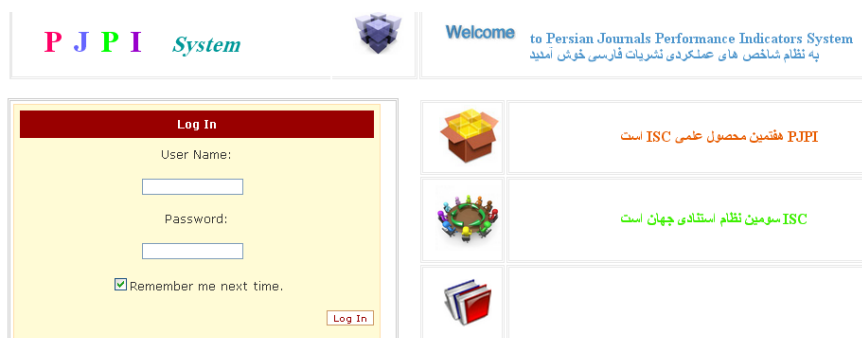
این سیستم مطابق با شرایط سیستم‌های خدمات اشاعه اطلاعات گزینشی عمل می‌کند و حتی کاربر را علاوه بر آگاهی از اطلاعات مورد نظر، از استنادهای صورت گرفته به انتشارات علمی کاربر باخبر می‌سازد. این بخش از نظام آگاهی رسانی استنادی فارسی بسیار ارزشمند است و دانشمندان و پژوهشگران را از استناددهی و استنادپذیری که در علم سنجی ارزش زیادی دارد، با خبر می‌سازد و بدین ترتیب دانشمندان از مورد استناد قرار گرفتن انتشارات خود در لحظه استفاده یا استناد مطلع می‌شوند.

نظام شاخص‌های عملکرد نشریات فارسی^۱:

یکی از با اهمیت ترین زیر مجموعه‌های ISC که در ارزیابی و مقایسه عملکرد نشریات نقش مهمی دارد، نظام شاخص‌های عملکرد نشریات فارسی است. بر اساس این نظام، انتخاب نشریه بر حسب کلید واژه، ناشر و موضوع امکان پذیر است. کاربر با ورود به هر یک از گزینه‌ها می‌تواند عمل تحلیل را انجام دهد.

بخش اول در صفحه اصلی در نظام شاخص‌های عملکرد نشریات فارسی به انتخاب نشریه بر اساس کلید واژه مربوط می‌شود. در اینجا، با وارد کردن واژه‌ای از عنوان یک نشریه، تمام نشریات حاوی این واژه، جستجو و نمایش داده می‌شود. سپس، کاربر چنانچه بخواهد چند مورد از این نشریات را با هم مقایسه و ارزیابی کند، کافی است به قسمت پایین صفحه مراجعه و از "تحلیل" برای "تحلیل نشریه" و یا از "تحلیل در حوزه موضوعی" برای تعدادی از نشریات هم موضوع اقدام کند (شکل ۱۱).

شکل ۱۱: نظام شاخص‌های عملکردی نشریات فارسی

استفاده‌ای که از این نمایش تصویری به عمل می‌آید نشان دادن بسامد استفاده از نشریات است که در این صورت سر دبیران و هیات تحریریه نشریات می‌توانند

1. Persian Journal Performance Indicators (PJPI)

از میزان استفاده یا عدم استفاده از نشریه خود در مقایسه با سایر نشریات هم موضوع دیگر باخبر شوند. استناددهی و استنادپذیری رابطه مستقیمی با میزان استفاده از نشریات علمی دارد و نمایش میزان استنادها در واقع می‌تواند خود به سیاست و دستورالعملی تبدیل شود که از آن طریق باید راه‌های ارتقاء نشریه به روش‌های مختلف مورد توجه سردبیران نشریات علمی قرار گیرد.

مقالات پراستناد و مقالات داغ:

بخش مقاله‌های پراستناد و مقاله داغ یکی از بخش‌های مهم پایگاه استنادی علوم جهان اسلام است که از بین کلیه مقالات موجود در **پایه داران علم ایران** مبتنی بر حد آستانه تعریف شده در رشته‌های موضوعی انتخاب می‌شود. در هنگام استفاده از این بخش، دو گزینه پیش روی کاربر قرار دارد: مقاله‌های پراستناد که از سال ۱۳۸۰ جستجو را برای کاربر امکان پذیر می‌سازد و مقاله‌های داغ که عمل جستجو از سال ۱۳۸۵ مهیا شده است (شکل ۱۲).

The screenshot shows the ISC website interface. At the top, there is a header with the text 'مقاله‌های پراستناد و مقاله‌های داغ' and the ISC logo. Below the header, there is a text box explaining the search criteria. At the bottom, there are two dropdown menus for selecting the search range. The first dropdown is labeled 'مقالات پراستناد در سال:' and has a list of years from 1380 to 1388. The second dropdown is labeled 'مقالات داغ در سال:' and also has a list of years from 1380 to 1388. The year 1380 is selected in both dropdowns.

شکل ۱۲: مقاله‌های پراستناد و مقاله‌های داغ

مقالات داغ هر دو ماه یکبار روزآمدسازی می‌شود و با هر روزآمدسازی بر تعداد مقالات داغ افزوده می‌شود. از آنجا که مقالات داغ مبین جدیدترین بخش از مشارکت علمی دانشمندان در ISC است، از این رو، می‌توان این مقالات را جبهه‌های جدید با اهمیتی در حوزه‌های پژوهش و نشانه‌ای از پیشرفت‌های علمی تلقی کرد.

نکته‌ای که در ارتباط با مقالات داغ حائز اهمیت می‌باشد آن است که استناد به مقالات معمولاً در ۲، ۳، یا ۴ سال بعد از نشر مقاله به اوج خود می‌رسد اما، بعضی از مقالات به خاطر ارزش و اعتباری علمی در سال‌های متمادی همواره از سوی دانشمندان و پژوهشگران مورد استناد واقع می‌شود. البته، ماهیت این مقالات از رشته‌ای به رشته دیگر فرق می‌کند. به عنوان مثال، مقالاتی که مطالبی را درباره کشفیات یا اکتشافات به چاپ می‌رسانند به سرعت مورد استفاده قرار گرفته و پس از آن از تعداد استنادها کاسته می‌شود. به طور کلی، نرخ استناد بر حسب رشته متفاوت بوده و مقالات قدیمی‌تر بیشتر از مقالات جدید استناد دریافت می‌کند و همین دو نکته با اهمیت است که در انتخاب مقالات پراستناد تأثیر می‌گذارد.

رتبه‌بندی دانشگاه‌های کشورهای اسلامی

موضوع رتبه‌بندی در ایران به یک موضوع با اهمیت و چالش برانگیز تبدیل شده است. از یک سو، دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی مایلند موقعیت علمی و تحقیقاتی خود را در مقایسه با مؤسسات هم‌تراز محکم کنند و از طرف دیگر انتخاب نشدن دانشگاه‌ها در رتبه‌بندی‌های جهانی به عنوان یکی از دانشگاه‌های ممتاز و تراز اول جهان موجبات سرخوردگی و احتمالاً نازاحتی رؤسای دانشگاه‌ها را فراهم می‌آورد.

اما، باید واقعیت را دید، لمس کرد، برنامه‌ریزی نمود و در پرتو سیاست‌های اثر بخش نسبت به ارتقاء آموزش و پژوهش در دانشگاه‌ها تدبیر و چاره جویی نمود.

رتبه‌بندی دانشگاه‌ها توسط ISC نیز از این مقوله مستثنی نمی‌باشد. رتبه‌بندی ISC با همکاری دکتر جعفر مهرداد و با تلاش و کوشش وزیر اسبق علوم، تحقیقات و فناوری، جناب آقای دکتر محمدمهدی زاهدی و معاون پژوهشی وقت وی، جناب آقای دکتر منصور کبگانیان در ایران و نیز بین سایر کشورهای اسلامی مطرح و برنامه ریزی شده است.

اعلام سیاست‌های آموزشی دولت جمهوری اسلامی ایران و علاقه‌مندی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به موضوع رتبه‌بندی توسط جناب آقای دکتر زاهدی و با بیانات دکتر جعفر مهرداد، سرپرست پایگاه استنادی علوم جهان اسلام در سومین نشست وزرای آموزش عالی و تحقیقات علمی کشورهای اسلامی در کویت مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

بعد از اعلام رتبه‌بندی دانشگاه‌ها در نشست کویت، تیم رتبه‌بندی به عنوان گروه هسته برای رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان اسلام تحت مدیریت و نظارت جناب آقای دکتر علی اکبر صالحی معاون وقت علوم و فناوری سازمان همکاری اسلامی شکل گرفت و نخستین نشست خود را در کویت برگزار کرد. طبق تصمیمات این گروه برگزاری سمیناری در تهران با شرکت خبرگان رتبه‌بندی برای تعیین معیارها و شاخص‌ها پیشنهاد شد. این سمینار در سال ۲۰۰۶ میلادی در محل پژوهشگاه دانش‌های بنیادی و با حضور گروه هسته شامل کشورهای ایران، عربستان سعودی، مالزی، پاکستان، مراکش، ترکیه و نمایندگان سازمان همکاری اسلامی در تهران برگزار شد. در این نشست تعدادی از رؤسا و معاونان آموزشی دانشگاه‌های کشور نیز گاه و بی‌گاه حضور یافته و از روند تدوین معیارها و شاخص‌ها مطلع شدند. دکتر حسین نادری منش معاون آموزشی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و معاون وقت آموزشی دانشگاه تربیت مدرس از جمله شخصیت‌های علمی است که در این نشست حضوری به واقع پربار است.

بعد از تهیه معیارها و شاخص‌ها، نتایج حاصله در نشست دوم در سال ۲۰۰۷

در محل هتل آزادی تهران و با حضور معاونان آموزش عالی کشورهای اسلامی که در افتتاح این نشست معاون اول ریاست جمهوری جناب آقای دکتر داوودی، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری جناب آقای دکتر محمد مهدی زاهدی و وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی جناب آقای دکتر کامران باقری لنگرانی سخنرانی کردند به بحث و تبادل نظر گذاشته شد. مدیریت این نشست نیز به عهده جناب آقای دکتر علی اکبر صالحی وزیر امور خارجه و معاون وقت علوم و فناوری سازمان همکاری اسلامی بود.

بعد از دو روز کاری، معیارها و شاخص‌ها تصویب و جهت ارائه به نشست وزرای آموزش عالی و تحقیقات علمی کشورهای اسلامی آماده شد.

آنچه برای دانشگاه‌های ایران حائز اهمیت است آن است که دو سمینار پی در پی جهت تعیین معیارها و شاخص‌ها در اواخر سال ۲۰۰۶ و اوایل سال ۲۰۰۷ در تهران مؤید علاقه مندی وزارت متبوع به امر رتبه‌بندی دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی است.

اکنون معیارها و شاخص‌ها مهیا و مدون شده است. سایت ur.isc.gov.ir که به رتبه‌بندی دانشگاه‌های کشور تعلق دارد راه اندازی نظام رتبه‌بندی در جمهوری اسلامی ایران را نشان می‌دهد (شکل ۱۳).

ارزشمند است. در پرتو رتبه‌بندی ISC، دانشگاه‌ها نه تنها با مفاهیم رتبه‌بندی آشنا شده، بلکه می‌کوشند برنامه‌های خود را در عمل در راستای معیارها و شاخص‌هایی که فعالیت‌های سازمان‌های علمی را مورد سنجش و ارزیابی قرار می‌دهد، تهیه و تنظیم کنند. قرار گرفتن در مسیر معیارها و شاخص‌های رتبه‌بندی ISC، دانشگاه‌های کشور را با سرعت درخور توجهی به منظور کسب جایگاه برتر در نظام‌های رتبه‌بندی بین‌المللی ارتقاء خواهد داد.

سایت رتبه‌بندی ISC، در بخشی از صفحه خود نظام‌های رتبه‌بندی بین‌المللی را معرفی نموده و در بخش دیگر پرسشنامه الکترونیکی و روش شناسی رتبه‌بندی و سؤالات متداول را نصب کرده است.

فهرست رتبه‌بندی دانشگاه‌ها و مؤسسات تحقیقاتی ایران در سال‌های ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱ مراجعه‌کنندگان به این سایت را به امتیاز دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی رهنمون می‌سازد. در این سایت، دسترسی به رتبه دانشگاه‌ها به صورت جمعی، دانشگاه‌های تحت پوشش وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و دانشگاه‌های تحت پوشش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نیز به تفکیک امکان پذیر می‌باشد. واحدهای دانشگاه آزاد نیز به صورت مجزا رتبه‌بندی شده‌اند.

در سمت چپ صفحه رتبه‌بندی ISC، پایگاه‌های اطلاعاتی **پایگاه استنادی علوم جهان اسلام** و ابزارها را مشاهده می‌کنیم که از این طریق نیز می‌توان به ISC دسترسی پیدا کرد.

در ذیل صفحه رتبه‌بندی ISC، نقشه جغرافیایی ایران به تفکیک استان‌ها قرار دارد. با کلیک کردن بر روی دایره‌های موجود در هر استان، تنها نام دانشگاه‌هایی در جدول رتبه‌بندی دیده می‌شود که در رتبه‌بندی سال موردنظر شرکت کرده‌اند. نصب نقشه جغرافیایی به همین منظور، دارای این ارزش است که دانشگاه‌های مستقر در هر استان می‌تواند وضعیت خود را در مقایسه با سایر دانشگاه‌ها در استان مربوطه مشاهده و ارزیابی کنند.

پیوست‌ها

پیوست ۱ :

میزان تولید علم ایران در پایگاه استنادی اسکوپوس

(۲۵۴)۱۹۷۴	(۲۹۰)۱۹۹۳
(۲۶۵)۱۹۷۵	(۳۴۴)۱۹۹۴
(۳۱۶)۱۹۷۶	(۴۰۰)۱۹۹۵
(۳۴۷)۱۹۷۷	(۸۲۱)۱۹۹۶
(۴۰۳)۱۹۷۸	(۱,۰۴۲)۱۹۹۷
(۳۳۹)۱۹۷۹	(۱,۱۴۴)۱۹۹۸
(۱۸۶)۱۹۸۰	(۱,۳۶۱)۱۹۹۹
(۱۴۹)۱۹۸۱	(۱,۶۷۹)۲۰۰۰
(۸۹)۱۹۸۲	(۲,۰۳۱)۲۰۰۱
(۹۲)۱۹۸۳	(۲,۸۲۷)۲۰۰۲
(۷۱)۱۹۸۴	(۴,۰۸۹)۲۰۰۳
(۷۰)۱۹۸۵	(۵,۵۶۲)۲۰۰۴
(۹۶)۱۹۸۶	(۷,۸۰۱)۲۰۰۵
(۹۳)۱۹۸۷	(۱۰,۹۴۷)۲۰۰۶
(۱۲۰)۱۹۸۸	(۱۴,۳۸۹)۲۰۰۷
(۱۵۹)۱۹۸۹	(۱۸,۴۴۲)۲۰۰۸
(۱۵۳)۱۹۹۰	(۲۲,۹۲۶)۲۰۰۹
(۱۹۹)۱۹۹۱	(۲۸,۴۵۸)۲۰۱۰
(۱۷۵)۱۹۹۲	(۳۷,۶۴۳)۲۰۱۱

سیاست‌ها و ضوابط پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) مصوب جلسه ۲۲۳ مورخ ۱۰/۲/۸۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی

مقدمه:

با توجه به لزوم ارتقا نقش ایران در تولید و گسترش علم در جهان اسلام و نظر به بیانات حکیمانه مقام معظم رهبری مبنی بر ایجاد پایگاه استنادی علوم جهان اسلام و پیرو مصوبه نهمین مجمع عمومی وزرای کشورهای اسلامی (آسیسکو) برای تقویت پایگاه استنادی علوم جهان اسلام، سیاست‌های زیر به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی می‌رسد:

ماده ۱: مبانی و اهداف کلی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام به شرح زیر می‌باشد:

۱. بنیانگذاری پایگاه استنادی مستقل و خاص دانشمندان جهان اسلام و مراکز اسلامی و مرتبط با سایر پایگاه‌های استنادی علوم جهان و تعامل مؤثر و سازنده با آنها

۲. ایجاد فرصت و تقویت روح نوآوری در علوم انسانی در جهت اولویت‌های بومی و با معیارها و ارزش‌های اسلامی در راستای الهام بخشی به جهان اسلام

۳. فراهم‌سازی بستر مناسب برای گسترش علم و توسعه علم سنجی در کشورهای اسلامی

۴. توجه به ضوابط اخلاقی و حقوقی اسلامی در تولید و نشر علم

۵. ایجاد زمینه‌های مناسب برای تعاملات بهینه میان دانشمندان مسلمان و مراکز اسلامی

۶. ارائه ابزارهای مناسب برای تعاملات بهینه میان دانشمندان مسلمان و مراکز اسلامی

۷. ارائه ابزارهای مناسب برای ارتقاء و پاسخگویی علمی به نیازهای کشورهای اسلامی

ماده ۲: اهم مأموریت‌ها و وظایف پایگاه استنادی علوم جهان اسلام به شرح

زیر می‌باشد:

۱. راهبری مناسب و نظارت بر وضعیت انتشارات علمی
۲. تشویق و جهت دهی به پژوهش‌های علوم انسانی بر اساس مبانی و ارزش‌های اسلامی و در جهت حل معضلات اجتماعی جهان اسلام
۳. برنامه ریزی برای ارزیابی استنادی انتشارات علمی
۴. ارزش گذاری کمی، کیفی و رتبه‌بندی مجلات و سایر تولیدات علمی و ثبت در فهرست ISC پس از طی مراحل علمی ارزیابی با تأکید بر شاخص‌های اسلامی
۵. نمایه سازی به منظور دسترس پذیر ساختن انتشارات علمی دانشمندان و

پژوهشگران جهان اسلام

۶. تعیین اثر بخش ترین آثار علمی در رشته‌های موضوعی مختلف
۷. پیش بینی امکان ثبت اختراعات و نیز ثبت مطالعات بالینی برای حفظ حقوق دانشمندان مسلمان
۸. بستر سازی برای معرفی و توسعه دامنه انتشارات ISC در سطح جهان
۹. معرفی پرتالیف ترین و پراستنادترین مؤلفان و مقامات علمی در جهان

اسلام

ماده ۳: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با ایجاد "پایگاه استنادی علوم" و مدیریت آن، وضعیت علمی دانشگاه‌ها، مراکز پژوهشی و فناوری، حوزه‌های علمیه، نشریات، دانشمندان و نویسندگان مقالات در نشریات علمی ایران و سایر کشورهای اسلامی را بر پایه استنادها ارزیابی می‌نماید.

ماده ۴: اعضای شورای راهبری پایگاه استنادی علوم عبارتند از:

۱. وزیر علوم، تحقیقات و فناوری (رئیس شورا)
۲. معاونت پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
۳. معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
۴. معاونت ذیربط سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی
۵. معاونت ذیربط وزارت امور خارجه

۶. معاونت ذریبط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
  ۷. معاونت ذریبط وزارت آموزش و پرورش
  ۸. معاونت ذریبط مدیریت حوزه علمیه قم
  ۹. معاونت جهاد دانشگاهی
  ۱۰. معاونت دانشگاه آزاد اسلامی
  ۱۱. دو نفر به انتخاب شورای عالی انقلاب فرهنگی
  ۱۲. نماینده سازمان کنفرانس اسلامی
  ۱۳. رئیس دفتر منطقه ای آیسسکو در تهران
  ۱۴. دو نفر از سردبیران نشریات علمی - پژوهشی به انتخاب کمیسیون نشریات علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و یک نفر از سردبیران نشریات علمی - پژوهشی به انتخاب کمیسیون نشریات علمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
  ۱۵. رئیس مؤسسه مجری پایگاه استنادی علوم (دبیر شورا)
- تبصره ۱: عضویت نمایندگان حقیقی با تأیید شورای عالی انقلاب فرهنگی و با حکم وزیر علوم، تحقیقات و فناوری صورت خواهند گرفت
- تبصره ۱: عضویت نمایندگان حقیقی با تأیید شورای عالی انقلاب فرهنگی و با حکم وزیر علوم، تحقیقات و فناوری صورت خواهند گرفت
- تبصره ۲: دبیر شورای راهبری با حکم وزیر علوم، تحقیقات و فناوری منصوب می‌گردد
- تبصره ۳: آیین نامه‌های مربوط به راهبری و نظارت پایگاه استنادی علوم و سایر پایگاه‌های استنادی به تصویب شورای راهبری رسید
- ماده ۵:** فرهنگستان‌ها، دانشگاه‌ها، مؤسسات پژوهشی و فناوری، دولتی و غیر دولتی، حوزه‌های علمیه و وزارتخانه‌های امور خارجه، ارشاد اسلامی و سایر دستگاه‌های ذریبط ضمن همکاری با شورای راهبری پایگاه استنادی علوم، موظف به اجرای ضوابط و آیین نامه‌های مصوب آن شورا در زمینه روابط با پایگاه استنادی خواهند بود

ماده ۶: گزارش‌های پایگاه استنادی علوم در اختیار هیأت‌های ممیزه دانشگاه‌ها، مؤسسات پژوهشی و فناوری فرهنگستان‌ها و حوزه‌های علمیه قرار می‌گیرد تا از این پایگاه همچون دیگر پایگاه‌های معتبر نمایه سازی برای ارتقاء اعضای هیأت علمی و ارزیابی مقالات و نشریات استفاده شود

ماده ۷: وزارت امور خارجه و سازمان فرهنگ ارتباطات اسلامی موظفند در برقراری ارتباطات لازم برای ترویج پایگاه استنادی علوم در کشورهای اسلامی و تهیه نشریات علمی کشورهای اسلامی با پایگاه استنادی علوم و شورای راهبری آن همکاری نمایند

ماده ۸: پایگاه استنادی علوم هر ساله گزارش و تحلیل‌های جامعی از مجموعه فرآورده‌های پایگاه استنادی علوم تهیه و برای استفاده جامعه علمی کشور منتشر می‌نماید

ماده ۹: دولت موظف است ظرف مدت ۲ ماه پس از تصویب این سیاست‌ها، تشکیلات لازم برای پایگاه استنادی علوم را تصویب و بودجه اعتبارات مربوط به آنها را در لوایح بودجه سالیانه پیش بینی نماید

ماده ۱۰: دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی با همکاری شورای راهبری پایگاه استنادی علوم وظیفه نظارت بر حسن اجرای این مصوبات را بر عهده خواهد داشت. وزارت علوم، تحقیقات و فناوری موظف است گزارش پیشرفت کار را به صورت سالیانه به شورای عالی انقلاب فرهنگی ارائه دهد

ماده ۱۱: آئین نامه‌های اجرایی در چارچوب این سیاست‌ها به تصویب شورای راهبری می‌رسد

ماده ۱۲: این سیاست‌ها مشتمل بر ۱۲ ماده و ۳ تبصره در جلسه ۶۲۳ مورخ ۸۷/۲/۱۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید

محمود احمدی نژاد

رئیس جمهور و رئیس شورای عالی انقلاب فرهنگی

شیوه‌نامه ثبت، گردآوری، سازماندهی و اشاعه مقالات نشریات ادواری علمی

مقدمه:

بر اساس آیین نامه کمیسیون نظام اطلاع رسانی علم و فناوری، این نظام مسئولیت برنامه ریزی کلان، سیاستگذاری و تدوین ضوابط در امر فراهم آوری، سازماندهی و پردازش، بازیابی و اشاعه اطلاعات و زیرساختهای ارتباطی شامل:

- طراحی و پیاده سازی نظام استانداردها و ضوابط نظام
- تعیین حدود وظایف زیرمجموعه‌ها در اجرای نظام
- ایجاد نظام ثبتی اطلاعات علمی، تحقیقاتی و فناوری

را برعهده دارد.

شیوه نامه حاضر، به منظور استاندارد سازی و ساماندهی وضعیت مقالات علم و فناوری از طریق مدیریت و اجرای سامانه ثبت، سازماندهی و اشاعه مقالات نشریات ادواری علمی در سه حوزه مورد اشاره ابلاغ می‌شود.

این شیوه نامه، شرایط نشریات برای پذیرش و ثبت در سازمان متولی و شرایط و نحوه عملکرد سازمان متولی در چارچوب فرایندهای ثبت، گردآوری، سازماندهی و اشاعه مقالات علمی را تبیین می‌کند.

روند انجام کار:

از زمان تصویب این شیوه نامه در کمیسیون نظام اطلاع رسانی علم و فناوری و ابلاغ آن توسط رئیس این کمیسیون، سازمان متولی موظف است ضمن اعلام زمانبندی مشخص، شرایط فنی لازم برای حصول به شاخص‌ها و استانداردهای مصوب کمیسیون را فراهم آورد و تحت نظارت مستمر این کمیسیون و گرفتن بازخوردها برای بهبود و ارتقا سیستم، فعالیت نماید. همزمان، دستورالعمل اجرایی

در خصوص نحوه ارسال و ثبت مقالات، توسط سازمان متولی به کلیه ناشران ابلاغ می‌شود.

طراحی راهکارهای مناسب برای ترغیب ناشران در عمل به این آیین نامه در گام‌های بعدی در دستور کار کمیسیون قرار خواهد گرفت.

تعاریف و اختصارات

۱. **کمیسیون:** کمیسیون نظام اطلاع رسانی علم و فناوری که در این شیوه نامه به اختصار کمیسیون خوانده می‌شود.

۲. **سامانه ثبت، سازماندهی و اشاعه مقالات نشریات ادواری علمی:** سامانه ای است برای استانداردسازی ساز و کار ثبت، سازماندهی و اشاعه مقالات علمی که بر اساس شیوه نامه حاضر و تحت نظارت کمیسیون توسط سازمان متولی مدیریت و اجرا می‌شود و در این شیوه نامه، به اختصار، واژه "سامانه" به کار می‌رود.

۳. **سازمان متولی:** سازمانی که از سوی کمیسیون به عنوان متولی ثبت، سازماندهی و اشاعه مقالات علمی تعیین می‌شود.

۴. **نشریه علمی:** عبارت است از نشریه دارای فرایند داوری (همترازخوانی) که مطالعات مرتبط با یک حوزه را منتشر کند.

۵. **کمیته تخصصی استاندارد:** یکی از کمیته‌های تخصصی زیر مجموعه کمیسیون که به مطالعه و پیشنهاد استانداردهای مربوط به ثبت، سازماندهی و اشاعه منابع اطلاعات علم و فناوری جهت تصویب و ابلاغ توسط کمیسیون می‌پردازد. شرایط و نحوه عملکرد سازمان متولی در قالب فرآیندهای گردآوری و ثبت، سازماندهی و اشاعه

سازمان متولی، مسئول مطالعه در خصوص مباحث فنی و زیرساختی موردنیاز برای فرایندهای ثبت، گردآوری، سازماندهی و اشاعه، به منظور طراحی ساز و کار

سامانه است. بدیهی است پیشنهادات فنی سازمان متولی، پس از تصویب در کمیسیون قابل اجرا خواهند بود.

۱. گردآوری و ثبت

۱.۱ مالک اثر

مخاطب سازمان متولی و کمیسیون در بحث داراییهای فکری و حقوق مالکیت فکری مربوط به مقاله، منحصراً ناشر می‌باشد و حل و فصل مسائل مربوط به تعیین مالک حقوق مادی و معنوی مقاله به توافق میان ناشر و مولف مربوط می‌شود.

۱.۲ پذیرش و ثبت مقاله

ناشر موظف است پس از مرحله همترازخوانی مقالات و حداکثر تا زمان انتشار نشریه، نسبت به ارسال یک نسخه از آن (در قالب تعیین شده توسط سازمان متولی) به سازمان متولی و دریافت شناسه ثبت دیجیتال از این سازمان اقدام نماید. تبصره: سازمان متولی با همکاری و تعامل کمیته تخصصی استاندارد، مسئول مطالعه، طراحی و ارائه تمهیدات لازم برای ایجاد تسهیلات ثبت و اخذ شناسه (کد ثبتی) می‌باشد و بر اساس استانداردهای کدهی، نظام تعیین شناسه مقالات علمی را برای تصویب به کمیسیون پیشنهاد می‌دهد.

۲. سازماندهی (پردازش، ذخیره سازی و بازیابی)

۲.۱ عناصر اطلاعاتی

سازمان متولی موظف است طراحی بخش ذخیره و بازیابی اطلاعات مقالات سامانه را به نحوی تدارک ببیند که موارد زیر از طریق آن قابل بازیابی باشند:

۱. اطلاعات کتابشناختی

۲. نمایه موضوعی

۳. چکیده

۴. نمایه موضوعی و چکیده به زبان دیگر

۵. فهرست مراجع

تبصره: استانداردهای مربوط به جزئیات موارد ذکر شده با تعامل میان سازمان متولی و کمیته تخصصی استاندارد، تدوین و به تصویب کمیسیون خواهد رسید.

۲.۲ نمایه سازی

نمایه سازی در عنوان، چکیده و در صورت لزوم، متن مقالات و با استفاده از واژگان کنترل شده و نمایه سازی تخصصی انجام می‌گیرد و لازم است سازمان متولی، مستندات طرحی و همچنین برنامه زمانبندی پیش بینی شده خود را برای دستیابی به امکانات فنی و زیرساخت مورد نیاز به کمیسیون اعلام نماید.

۳. اشاعه

۳.۱ تعیین سطح اشاعه

۳.۱.۱ ارائه اطلاعات کتابشناختی، نمایه موضوعی و چکیده به زبان اصلی و به زبان دیگر، بر مبنای استاندارد و به صورت رایگان الزامی است.

۳.۱.۲ مشاهده و دریافت تمام متن، برای اشخاص و بر مبنای تفاهم انجام شده با ناشر به منظور استفاده شخصی و فقط برای اهداف پژوهشی و آموزشی میسر خواهد بود.

۳.۱.۳ برای جلوگیری از استفاده فراتر از قالب تعریف شده، ساز و کار فنی و نظارتی سیستم مشاهده، با ضریب امنیتی بالا طراحی شود به طوریکه امکان تشخیص و پیش سوءاستفاده‌های احتمالی و پیگیریهای قانونی را ممکن سازد.

۳.۲ تعیین نحوه فروش تمام متن اثر

۳.۲.۱ به منظور شفاف سازی نحوه تعامل سازمان متولی و ناشر در مورد نحوه قیمت گذاری و تقسیم درآمد حاصل از فروش مقالات، قرارداد و یا تفاهم نامه حقوقی توسط سازمان متولی طراحی و پس از تصویب در کمیسیون، اجرایی شود.

۳.۲.۲ سازمان متولی، با لحاظ کردن موارد عمومی و اختصاصی متناظر با

سیاست‌های قیمت‌گذاری و اشاعه هر نشریه، اقدام به عقد قرارداد با هر یک از ناشرین می‌کند و درآمد ناشی از ارائه متن بین ناشر و سازمان متولی بر این اساس تقسیم می‌شود.

۴. حقوق نظام ثبت، پردازش و اشاعه مقالات

۴.۱ کمیسیون، سیاست‌گذاری و نظارت بر اجرای این شیوه‌نامه در سامانه را به عهده دارد.

۴.۲ لازم است تمهیدات قانونی یا تشویقی برای الحاق نشریات دیگر (غیر وابسته به کمیسیون نشریات وزارت علوم) بررسی گردد.
سامانه فوق‌متعلق به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

آئین نامه نمایه سازی استنادی نشریات معتبر علمی در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)

مقدمه:

با توجه به لزوم ارتقای نقش جمهوری اسلامی ایران در تولید و گسترش علم در جهان اسلام و نظر به بیانات حکیمانه مقام معظم رهبری مبنی بر ایجاد پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) و پیرو مصوبه نهمین مجمع عمومی وزرای آموزش و پرورش کشورهای اسلامی در سال ۱۳۸۶ (۲۰۰۷ میلادی) در رباط پایتخت مراکش و نیز عطف به مصوبه چهارمین نشست وزرای آموزش عالی کشورهای اسلامی در سال ۱۳۸۷ (۲۰۰۸) میلادی در باکو پایتخت جمهوری آذربایجان و مصوبه جلسه ۶۲۳ مورخ ۱۳۸۷/۲/۱۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی آئین نامه نمایه سازی استنادی نشریات معتبر علمی در ISC به شرح زیر ابلاغ می گردد.

ماده ۱: هدف

این آئین نامه به منظور نمایه سازی استنادی نشریات معتبر علمی در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) تدوین گردیده است. بر این اساس، می توان به ارزیابی استنادی نشریات و رتبه بندی آنها در رشته های موضوعی مختلف با توجه به ضریب تأثیر هر نشریه اقدام نمود. همچنین، این پایگاه مقالات و دانشمندان پراستناد، مقالات داغ، نشریات برتر و در نتیجه دانشگاهها، مراکز آموزش عالی و مؤسسات پژوهشی و فناوری و کشورهای برتر را از این حیث مشخص می نماید.

ماده ۲: شرایط نمایه سازی استنادی نشریات معتبر علمی در ISC

نشریات علمی می‌توانند با رعایت شرایط و ضوابط زیر در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) نمایه سازی استنادی شوند:

۱. شرایط نشریات:

أ. داشتن اعتبار علمی از مراجع قانونی کشور مربوطه با تأیید شورای راهبری (ISC)

تبصره: در مورد نشریاتی که مراجع قانونی مشخص ندارند، شورای راهبری (ISC) تصمیم گیری می‌نماید.

ب. انتشار به موقع نشریه

نشریه در یکساله منتهی به ارزیابی احراز شرایط باید قبل از شروع هر فصل برای فصلنامه‌ها و دو فصلنامه‌ها و قبل از شروع هر ماه و هر هفته برای ماهنامه‌ها و هفته‌نامه‌ها منتشر شده باشد.

ج. رعایت تسلسل انتشار نشریه

نشریه باید به طور جداگانه و در زمان مقرر منتشر شود. ادغام شماره‌های متعدد در یک نشریه جایز نمی‌باشد.

تبصره: فهرست نشریاتی که با تأخیر منتشر می‌شوند جهت اتخاذ تصمیم به شورای راهبری (ISC) ارجاع می‌گردد.

د. داشتن وبگاه نشریه

هر نشریه معتبر باید دارای وبگاه مخصوص به خود بوده و از طریق شبکه جهانی وب قابل دسترس باشد.

ه. ارائه نسخه الکترونیکی نشریه

ارسال منظم نسخه الکترونیکی نشریه از طریق سامانه دریافت الکترونیکی

نشریات ISC.

و. ایجاد امکان دسترسی بر خط به نشریه توسط سردبیران نشریات برای نویسندگان و داوران مقالات.

ز. درج کامل نام نشریه، سال (دوره) و شماره به زبان انگلیسی.

ح. درج آدرس پستی، پست الکترونیکی، شماره تلفن، نمابر، کدپستی نشریه و شماره استاندارد بین المللی نشریه (ISSN).

ط. درج معیارهای نگارش با استفاده از شیوه نامه‌های معتبر به منظور یک دست سازی منابع و ماخذ مورد استفاده در مقالات جهت سهولت پردازش اطلاعات در پایگاه ISC.

ی. داشتن حداقل متوسط ضریب تأثیر برای سه سال اخیر طبق نظر شورای راهبری (ISC).

۲. شرایط مقالات

۱. عنوان کامل مقاله، چکیده، کلمات کلیدی، فهرست منابع مقالات و وابستگی سازمانی نویسنده یا نویسندگان به زبان انگلیسی.

۲. نام، نشانی الکترونیکی و وابستگی سازمانی نویسندگان.

ذکر منبع در صورت استفاده از شیوه نامه مندرج در نشریه برای نوشتن مقاله و ذکر منابع.

این آئین نامه در یک مقدمه، دو ماده و دو تبصره و در تاریخ ۸۷/۱۱/۲۰ به تصویب شورای راهبری پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) رسید.

محمد مهدی زاهدی

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

و رییس پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)

وظایف کمیته اجرایی ISC

۱. رهبری اجرایی در کشور مربوطه در تمام سطوح به منظور تلاش در راستای ارتقای همکاری های علمی تحقیقاتی بین ISC و کشور مربوطه
۲. توسعه و بازبینی همکاری ها برابر با بند (۱) در مقیاس منطقه‌ای
۳. برگزاری نشست های سردبیران نشریات علمی در کشور مربوطه
۴. برگزاری سمینارها و کنفرانس ها برای سردبیران نشریات علمی در کشورهای همسایه
۵. بودجه لازم برای اجرای بندهای (۳) و (۴) توسط ISC تأمین خواهد شد و نمایندگان ISC در این نشست حضور فعال خواهند داشت.
۶. تشویق سردبیران نشریات علمی برای ثبت و نمایه سازی نشریات در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام
۷. شرکت در تمام نشست های مربوطه به کمیته اجرایی ISC که هزینه های مربوط توسط پایگاه استنادی علوم جهان اسلام تأمین خواهد شد.
۸. برگزاری سمینارهای علمی پیرامون نشریات، انتشار نشریات و موضوعات مربوطه در کشور خود و نیز در کشورهای همسایه. هزینه این بخش از فعالیت ها نیز توسط ISC تأمین خواهد شد.

تفاهم نامه با Elsevier

In the name of God

Islamic Republic of Iran
Ministry of Science, Research and Technology
Regional Information Center for Science and Technology

Memorandum of Understanding between Elsevier's
Scopus Products Division and
Islamic World Science Citation Center (ISC)

In meetings in February 25-27, 2009 in Amsterdam with the presence of following participants from Elsevier:

Mr. Jay Katzen, Managing Director, Academic & Government Products
Mr. Niels Weertman, Director Scopus, Performance & Planning and Collaboration
Mr. Cameron Ross, Head of Product Management of Scopus
Mr. Yasushi Adachi, Head of Solutions Marketing
Miss. Marwa Salem, EMEA Product Sales Manager
Mr. Ali Jalal Jalali, Iran Country Manager

and following persons from ISC and MSRT:

Dr. Jafar Mehrad, ISC President
Dr. Firooz Bakhtiarinejad, MSRT Director of Research Affairs
Mr. Ali Gazni

ISC's vision and mission of bridging the gap between scientific research in the developing Islamic world and the rest of the world had been discussed. For this purpose a preliminary MOU was prepared and presented to find the methods and mechanisms of cooperation between Scopus and ISC. Considering the fact that some of the subsystems of ISC are prepared in Farsi, Arabic and English languages, the parties declare their interest for implementation of the following articles:

- Integrate ISC into Scirus, Elsevier's global scientific search engine covering 300 million scientific web pages from government, academic agencies, research institutes, institutional repositories. ISC's content will become part of Elsevier's scientific web which will provide visibility of ISC around the world for searches.
- If we index ISC in Scirus, the presentation of ISC's content will be displayed under a distinct tab available on Scopus. This will allow researchers to search global scientific core literature in Scopus and ISC content in a single search.
- To enable article cited by links from Scopus (via web-cites) to ISC environment.
- To enable article cited by links from ISC environment to citing articles in Scopus
- Elsevier would become a member of ISC's Advisory International Committee for Islamic countries in an effort to explore new ideas and policies for collaboration in the advancement of science world-wide.

Upon mutual agreement of the above proposal, we will then explore ways in which both systems may coalesce to accomplish goals agreed upon.

Niels Weertman
Director of Scopus, Performance
& Planning and Collaboration

11.05.2009

Dr. Jafar Mehrad
ISC President

May 11, 2009

صفحه ایران ژورنال

ایران ژورنال

مقاله های الکترونیکی
انگلیسی

مقاله های الکترونیکی
عربی

مقاله های الکترونیکی
فارسی

نشریات الکترونیکی
انگلیسی

نشریات الکترونیکی
عربی

نشریات الکترونیکی
فارسی

نشریات پژوهشی و
ترویجی

جستجو در نشریات
فارسی

**International Journal of Information Science
and Management (IJISM)**

شماره تماس با گروه پژوهشی ارزیابی و توسعه
(نشریات منابع (جهت پیگیری مسائل
شماره تلفن : ۰۷۱۱-۶۲۶۸۲۳۲
شماره فکس : ۰۷۱۱-۶۲۶۸۲۵۲

خدماتی که از طریق این صفحه بهره مند می شوید:

- دسترسی آسان به نشریات کشور
- مشاهده رایگان فهرست مندرجات نشریات
- مشاهده وضعیت اعتبار هر نشریه
- مشاهده مشخصات کامل نشریه
- دسترسی به متن کامل مقاله با استفاده از کد کاربری
- دسترسی به فهرست نشریات کشورهای اسلامی موجود در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام

ISC	
	الفیابی نام موضوعی کشور نشریات عربی کشورهای اسلامی موجود در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (۱۰۹۶ عنوان)
	الفیابی نام موضوعی کشور نشریات انگلیسی کشورهای اسلامی موجود در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (۱۰۶۵ عنوان)
	الفیابی نام موضوعی کشور نشریات سایر زبانهای کشورهای اسلامی موجود در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (۲۰۳ عنوان)
	الفیابی زبان نشریات ایرانی در ISI بحث Master Journal List
	نشریات ایرانی در Scopus (شهریور ۱۳۹۱)
	نشریات ایرانی در ISI بحث JCR

ISC

ابین نامه نمایه سازی استنادی نشریات معتبر علمی در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

ابین نامه تعیین اعتبار نشریات علمی کشور مصوب ۱۳۹۰

شیوه نامه ثبت، پردازش و انشاع گردهمایی های علمی و مقالات آن

ISC									
نشریات معتبر وزارت علوم تحقیقات و فناوری									
۱۳۸۲	۱۳۸۳	۱۳۸۴	۱۳۸۵	۱۳۸۶	۱۳۸۷	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱
۱۴۵	۲۰۲	۲۳۶	۲۵۴	۲۸۴	۲۴۴	۴۷۴	۵۹۱	۷۴۰	۷۸۶
عنوان	عنوان	عنوان	عنوان	عنوان	عنوان	عنوان	عنوان	عنوان	عنوان
نشریات معتبر وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی									
۱۳۸۲	۱۳۸۳	۱۳۸۵	۱۳۸۶	۱۳۸۷	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱	
۷۶	۸۴	۱۱۰	۱۲۲	۱۲۹	۱۵۱	۱۶۳	۲۱۲	۲۳۷	
عنوان	عنوان	عنوان	عنوان	عنوان	عنوان	عنوان	عنوان	عنوان	

شیوه نامه ثبت، پردازش و اشاعه گردهمایی‌های علمی و مقالات آن

۱. مقدمه

بر اساس آیین نامه کمیسیون نظام اطلاع‌رسانی علوم و فناوری، این کمیسیون مسئولیت برنامه ریزی کلان، سیاست‌گذاری و تدوین ضوابط در امر گردآوری و ثبت، سازماندهی و اشاعه اطلاعات و منابع اطلاعاتی علم و فناوری و زیرساخت‌های ارتباطی شامل:

- طراحی و پیاده سازی نظام استانداردها و ضوابط نظام
- تعیین حدود وظایف زیرمجموعه‌ها در اجرای نظام
- ایجاد نظام ثبتی اطلاعات علمی، تحقیقاتی و فناوری را بر عهده دارد.

شیوه نامه حاضر، به منظور پیاده سازی نظام استانداردها و ساماندهی ثبت گردهمایی‌های علمی کشور و همچنین ثبت، سازماندهی و اشاعه مقالات ارائه شده در این گردهمایی‌ها تهیه شده است.

۲. تعاریف و اختصارات

وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
کمیسیون: کمیسیون نظام اطلاع رسانی علم و فناوری
سامانه: سامانه‌ای است برای استانداردسازی سازوکار ثبت، سازماندهی و اشاعه گردهمایی‌های علمی و مقالات آن که بر اساس شیوه نامه حاضر و تحت نظارت کمیسیون توسط سازمان متولی مدیریت و اجرا می‌شود و در این شیوه نامه، به اختصار، واژه "سامانه" به کار می‌رود.

سازمان متولی: سازمانی که توسط کمیسیون و بر اساس استانداردها و ضوابط

تعیین شده برای اجرای طرح ثبت، پردازش و اشاعه گردهمایی‌های علمی و مقالات مربوطه حایز صلاحیت شناخته شود.

گردهمایی علمی: نشستی برای هم اندیشی صاحب‌نظران در یک زمینه علمی است که طی آن مقالات داوری شده و منتخب از سوی هیات داوران در یک زمینه علمی، ارائه شود و مورد نقد و بررسی و یا پرسش و پاسخ قرار گیرد و سپس در قالب یک مجموعه مقالات (الکترونیک یا چاپی) قابل ارائه باشد. در این شیوه نامه به اختصار، واژه گردهمایی به کار می‌رود.

۳. روند انجام کار

پس از تصویب این شیوه نامه، سازمانهای متولی توسط کمیسیون تعیین می‌شود. با ابلاغ آن توسط رئیس کمیسیون، سازمان متولی موظف است ضمن اعلام زمانبندی مشخص، شرایط فنی لازم برای حصول به شاخص‌ها و استانداردهای مصوب کمیسیون را فراهم آورد و تحت نظارت مستمر این کمیسیون و گرفتن بازخوردها برای بهبود و ارتقا سیستم، فعالیت نماید. همزمان، دستورالعمل اجرایی در خصوص نحوه ارسال و ثبت گردهمایی‌ها و مقالات، توسط سازمان متولی تهیه می‌شود.

طراحی راهکارهای مناسب برای ترغیب و الزام پژوهشگران و دست‌اندرکاران برگزاری گردهمایی‌های علمی در عمل به این آیین نامه، در گام‌های بعدی در دستور کار کمیسیون و نهادهای مرتبط در وزارت قرار خواهد گرفت.

۴. گردهمایی

۴.۱ شرایط لازم گردهمایی برای ثبت در سامانه

۴.۱.۱ التزام به داوری

۴.۱.۲ ارائه مقالات به همراه پرسش و پاسخ یا نقد

۴.۱.۳ ارائه مجموعه مقالات به صورت الکترونیکی یا چاپی

۴.۱.۴ دارا بودن متولی حقوقی

۴.۱.۵ ارائه مشخصات گردهمایی شامل:

أ. عنوان گردهمایی

ب. تاریخ برگزاری گردهمایی

ت. موضوع گردهمایی

ث. مشخصات برگزارکنندگان گردهمایی (موسسه، سازمان، ...)

ج. مشخصات ساختار علمی گردهمایی (کمیته علمی، داوران)

ح. تعداد شرکت کنندگان گردهمایی

خ. تعداد مقالات پذیرفته شده

د. تعداد مقالات ارسال شده به گردهمایی

تبصره: اطلاعات مربوط به بندهای ح، خ، د پس از برگزاری گردهمایی و به منظور تکمیل اطلاعات گردهمایی، دریافت می‌شوند.

۴.۲ نحوه تخصیص شناسه و وب سایت گردهمایی

۴.۲.۱ شناسه (کد ثبتی) تخصیص یافته به گردهمایی، شناسه ای منحصر به فرد است و به ترتیب، شناسه مربوط به مجموعه مقالات و شناسه هر یک از مقالات در مراحل بعدی به آن اضافه می‌شوند، به نحوی که مجموعه آن معرف یک مقاله مشخص از یک گردهمایی (و مجموعه مقالات مربوطه) باشد.

۴.۲.۲ سازمان متولی موظف است در صورت درخواست برگزارکنندگان گردهمایی، وب سایت اختصاصی به گردهمایی تخصیص دهد به طوری که انجام کلیه امور مربوط به گردهمایی شامل: وب سایت، نمایش اعلانات، فراخوان مقالات، داوری الکترونیکی، پذیرش مقالات به صورت الکترونیکی، ثبت نام شرکت در گردهمایی و تولید مجموعه مقالات از طریق آن وب سایت (و حتی الامکان) به صورت الکترونیکی قابل انجام باشد.

۴.۲.۳ ارسال تقاضای ثبت گردهمایی به سازمان متولی قبل از فراخوان مقالات توسط برگزارکننده گردهمایی.

۴.۲.۴ دریافت شناسه ثبتی و دسترسی وب سایت اختصاصی گردهمایی (در صورت تمایل) از سازمان متولی توسط برگزارکننده گردهمایی صورت گیرد.

۵. مقالات گردهمایی

۵.۱ شرایط لازم مجموعه مقالات گردهمایی علمی برای ثبت و سازماندهی و اشاعه در سامانه

۵.۱.۱ طی کردن فرآیندها، داوری و همتراز خوانی

۵.۱.۲ ارائه موارد زیر به صورت الکترونیکی:

أ. شناسه گردهمایی برای بازخوانی اطلاعات کامل گردهمایی

ب. اطلاعات کامل پدیدآورنده (پدیدآورندگان)

ت. عنوان کامل مقاله، کلیدواژه‌ها، چکیده به زبان فارسی و زبان دیگر.

ث. اطلاعات کامل کتابشناختی منابع و اخذ

ج. مجموعه مقالات گردهمایی (در صورت عدم استفاده از وب سایت

تخصیص یافته سازمان متولی)

ح. بروشور، پوستر و فراخوان گردهمایی

۵.۱.۳ رعایت استانداردهای مربوط به فرمت ثبت مقاله برای بارگذاری در

سامانه (مطابق استاندارد اعلام شده توسط سازمان متولی)

۶. ثبت، سازماندهی و اشاعه مقالات در سامانه

۶.۱ مالکیت مقاله

مخاطب سازمان متولی و کمیسیون در بحث حقوق مالکیت فکری مربوط به

مقاله گردهمایی علمی، منحصرأً برگزارکننده گردهمایی می‌باشد و حل و فصل

مسائل مربوط به تعیین مالک حقوق مادی و معنوی مقاله به توافق میان برگزارکننده

و مؤلفان مربوط می‌شود.

۶.۲ ثبت و شناسه مقاله

سازمان متولی موظف است پس از دریافت مجموعه مقالات، اقدام به تخصیص شناسه ثبتی برای هر یک از مقالات نماید.

۶.۳ سازماندهی

۶.۳.۱ نمایه سازی و چکیده نویسی

نمایه سازی درعنوان، چکیده و در صورت لزوم، متن مقالات و با استفاده از واژگان کنترل شده و نمایه سازی تخصصی انجام می‌گیرد.

۶.۲.۲ فهرست عناصر اطلاعاتی

الف. اطلاعات گردهمایی

- عنوان
- موضوع
- برگزارکننده
- تاریخ برگزاری

ب. اطلاعات مقاله

- عنوان
- کلیدواژه ها
- زبان ارائه
- نوع ارائه (شفاهی، پوستر، مجموعه مقالات،...)
- چکیده
- نمایه موضوعی (طبیعی، کنترل شده، ...)
- نمایه استنادی
- چکیده به زبان دیگر
- فهرست منابع و مآخذ

۶.۴ اشاعه

۶.۴.۱ تعیین سطح اشاعه

الف. ارائه اطلاعات کتابشناختی، نمایه موضوعی و چکیده به زبان اصلی و به زبان دیگر، بر مبنای استاندارد و به صورت رایگان الزامی است.

ب. مشاهده و دریافت تمام متن، برای اشخاص و بر مبنای تفاهم انجام شده با برگزار کننده گردهمایی به منظور استفاده شخصی و فقط برای اهداف پژوهشی و آموزشی میسر خواهد بود.

ج. برای جلوگیری از استفاده فراتر از قالب تعریف شده، ساز و کار فنی و نظارتی سیستم مشاهده، با ضریب امنیتی بالا طراحی شود به طوری که امکان تشخیص و پایش سوء استفاده‌های احتمالی و پیگیری‌های قانونی را ممکن سازد.

۶.۴.۲ تعیین نحوه فروش تمام متن

به منظور شفاف سازی نحوه تعامل سازمان متولی و برگزارکننده در مورد نحوه قیمت گذاری و تقسیم درآمد حاصل از فروش مقالات، قرارداد و یا تفاهم نامه حقوقی توسط سازمان متولی طراحی و پس از تصویب در کمیسیون اجرایی شود.

۶.۴.۲ نحوه تسهیم درآمد

درآمد ناشی از ارائه تمام متن، بر اساس قراردادی که بین برگزارکننده و سازمان متولی تنظیم شده تقسیم می‌شود، مسئولیت تعیین و پرداخت حق السهم نویسنده(گان) مقاله بر عهده برگزار کننده می‌باشد.

۷. حقوق، توسعه و نظارت سامانه

۷.۱.۱ کمیسیون، سیاست گذاری و نظارت بر اجرای این شیوه نامه در سامانه را به عهده دارد.

۷.۱.۲ لازم است تمهیدات قانونی یا تشویقی برای الحاق گردهمایی‌ها به سامانه بررسی شود.

سامانه فوق متعلق به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

